

Қазақстан Ұлттық Банкінің

Хабаршысы

- 1] Баспасөз релиздері
- 9] Шетел валюталарының ресми бағамдары
- 10] Қазақстан экономикасы қаржы секторының ағымдағы жай-күйі
- 18] Нормативтік құқықтық актілер

«Қазақстан Ұлттық Банкінің хабаршысы»,

Редакторы:

Ақышев Д.Т. – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары;

Редактордың орынбасары:

Терентьев А. Л. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаментінің директоры;

Кеңес мүшелері:

Орлов П.Е. – Зерттеу және статистика департаментінің кәсіпорындар мониторингі басқармасының бастығы;

Дюгай Н. Н. – Төлем балансы және валюталық реттеу департаментінің директоры;

Нәжімеденова С.Ж. – Қызметкерлермен жұмыс жүргізу департаментінің аударма және мемлекеттік тілді ендіру басқармасының бастығы;

шығарылым үшін жауапты:

Жетібаева М.Б. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаментінің қоғамдық байланыстар басқармасының сарапшысы.

Құрылтайшы – Қазақстан Ұлттық Банкі

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде 1997 ж. 24.02.
№ 432 тіркелген

Қазақстан Ұлттық Банкі

1995 жылдан бастап шығарылады

«Caspian Media Group» ЖШС
050044, Алматы қ.,
Жібек Жолы даңғылы, 50
Тел.: +7(727) 334 15 26 (27)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

№37 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2012 жылғы 9 қазан

«Виченца Нумизматика – 2012 халықаралық жүлдесі» алтыншы халықаралық монета өнімі конкурсының қорытындылары туралы

2012 жылғы 25 қыркүйекте Виченца қаласында, Италия, жыл сайынғы «Vicenza Numismatica - 2012» монета өнімі конкурсының қорытындылары жарияланды. Конкурсқа бүкіл әлемнің өткен жылы шығарылған коллекциялық монеталары қатысты.

Қазылар алқасының шешімімен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің «Ғарыш» сериясынан «Тұңғыш ғарышкер» ескерткіш күміс монетасына сыртқы диск ретінде алғашқы рет пайдаланылған тантал орнатылған монетаны дайындаудағы бірегей технологиясы үшін, сондай-ақ адамның ғарышқа алғаш ұшуының 50 жылдық мерейтойы - әлемдік маңызы бар оқиғаны ерекше бейнелегені үшін «Ерекше пікір» номинациясы берілді.

«Тұңғыш ғарышкер» ескерткіш монетасы «Ғарыш» сериясындағы алтыншы монета, 500 теңгелік номиналмен 2011 жылғы 29 наурызда айналысқа шығарылды.

Биколорлы (құрама) монетаның пішіні шеңбер тәріздес, концентрациялы түрде орналасқан сақина және дискіден тұрады. Монетаның ішкі дискі күмістен, сыртқы сақинасы танталдан жасалған.

Монетаның бет жағына (аверсіне) ортада адам мен ғаламның бірлігін, өткен күн мен бүгінгінің байланысын білдіретін композиция бейнеленген. Оң жақ бөлігінде монетаның номиналы «500 ТЕҢГЕ» орналасқан. Номиналдан төмен Қазақстан теңге сарайының тауар белгісі және екі жолға орналастырылған, монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «Ag 925 16,7 gr. Та 24 gr.» деген жазба бар. Айналдыра мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ» және ағылшын тілінде «REPUBLIC OF KAZAKHSTAN» деген сөздер жазылған.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) ортада ғарышқа ұшқанына 2011 жылы 50 жыл толатын тұңғыш ғарышкер Ю.А. Гагариннің бейнесі. Сол жақ бөлігінде – «Восток» жер серігі кемесінің суреті жер шарын қоршаған орбитада бейнеленген, ғарышқа Жерден тұңғыш рет адам ұшырылған жылды және монетаның соғылған жылын білдіретін «1961-2011» деген жазу бар. Айналдыра мемлекеттік тілде «ТҰҢҒЫШ ҒАРЫШКЕР» деген жазу, Ю.А. Гагариннің қолтаңбасы және орыс тілінде «ПЕРВЫЙ КОСМОНАВТ» деген жазба бар.

Қыры (гурты) бедерленген.

Массасы 40,7 грамм (танталдан жасалған сақинаның массасы 24 грамм, сынамы 925/1000 күмістен жасалған диск массасы 16,7 грамм).

Диаметрі – 38,61мм., дайындау сапасы «proof», таралымы – 5 мың дана.

Толығырақ ақпаратты: +7 (727) 2704 639, +7 (727) 2596 833 телефондары;
E-mail: press@nationalbank.kz (www.nationalbank.kz) бойынша алуға болады.

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

1. Инфляция

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің ресми деректері бойынша инфляция 2012 жылғы қыркүйекте 0,6% (2011 жылғы қыркүйекте – 0,3%) деңгейінде қалыптасты. Азық-түлік тауарларының бағасы 0,4% (төмендеуі 0,2%), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 0,2% (өсуі 0,4%), ақылы қызмет көрсету 1,3% (өсуі 1,0%) өсті.

Азық-түлік тауарлары нарығында өткен айда көп дәрежеде ұн 3,5%, көкөністер – 1,1%, оның ішінде қырыққабат 6,9%, картоп 1,6%, күнбағыс майы 1,0%, нан 0,7%, балық және теңіз өнімдері 0,6%, макарон өнімдері 0,4%-ға қымбаттады. Қант бағасы 1,3%-ға, жарма – 0,7%-ға, сары май 0,4%-ға төмендеді.

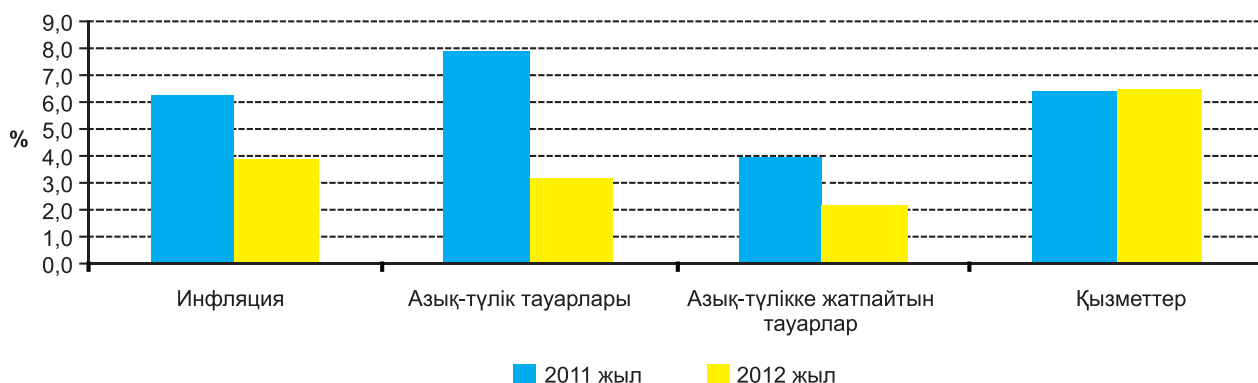
Азық-түлікке жатпайтын тауарлар тобында киім мен аяқ киімнің бағасы 0,4%-ға, күнделікті үй заттары 0,2%-ға, дәрі-дәрмек 0,2%-ға көтерілді. Бензиннің құны өзгеріссіз қалды, дизель отынының құны 0,1%-ға төмендеді.

Ақылы қызмет көрсету тобында тұрғын үй-коммуналдық саласындағы қызметке ақы төлеу 0,9%-ға өсті. Бұл ретте ыстық судың тарифтері 3,5%-ға, көріз 1,5%, салқын су 1,4%-ға, электр энергиясы 1,1%-ға көтерілді. Өткен айда білім беру қызметтерінің бағасы 7,8%-ға, оның ішінде жоғары білім беру 13,7%-ға, орта білім беру 2,8%-ға, медициналық қызметтер 0,5%-ға көтерілді.

2012 жылғы қаңтар-қыркүйекте инфляция 3,9%-ды (2011 жылғы қаңтар-қыркүйекте – 6,2%) құрады. Азық-түлік тауарлары 2012 жылдың басынан бастап 3,2%-ға (7,9%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 2,2%-ға (4,0%-ға), ақылы қызметтер 6,5%-ға (6,4%-ға) қымбаттады (1-график).

1-график

2011 және 2012 жж. қаңтар-қыркүйектегі инфляция және оның құрамдас бөліктері

2012 жылғы қыркүйекте инфляция жылдық көрсетуде 5,0%-ды (2011 жылғы желтоқсанда 7,4%) құрады. Соңғы 12 айда азық-түлік тауарлары 4,4%-ға (9,1%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 3,4%-ға (5,3%-ға), ақылы қызметтер 7,5%-ға (7,3%-ға) қымбаттады.

2. 2. Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 1-жартыжылдығындағы төлем балансы (есептік деректер)

2012 жылғы 1-жартыжылдықта ағымдағы операциялар шотының профициті 2011 жылғы осындай көрсеткішпен салыстырғанда 27,8%-ға ұлғайып, 8,7 млрд. АҚШ долл. астам немесе ЖІӨ-нің 10,4%-ын (2011 жылғы 1-жартыжылдықта 9,2%) құрады.

2012 жылғы 1-жартыжылдықта Brent сұрыпты мұнайдың әлемдік бағасы 2011 жылғы 1-жартыжылдықтағы орташа деңгейінен (бір баррель үшін 111,0 АҚШ долл.) аздап өсіп, орташа алғанда бір баррель үшін 113,7 АҚШ долл. деңгейінде қалыптасты. Әлемдік бағалардың өсуімен салыстырғанда мұнайдың келісімшарттық бағаларының үдемелі өсу қарқынының нәтижесінде тауарлар экспорты 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 2011 жылғы 1-жартыжылдықпен салыстырғанда 10,4%-ға өсіп, 46,9 млрд. АҚШ долл. құрады. Тауарлар импорты 13,1%-ға ұлғайып, 20,9 млрд. АҚШ долл. асты.

Тауарлардың ресми экспорты 46,8 млрд. АҚШ долл. деңгейінде қалыптасты, оның ішінде 29,7 млрд. АҚШ долл. (немесе 63,4%) мұнай және газ конденсатының экспортына тиесілі. Қара металдар экспортының құны 22,3%-ға, түсті металдар экспортының құны 30,3%-ға ұлғайды. Бұл ретте қара және түсті металдар экспортының өсімі жеткізулер санының өсуімен ғана қамтамасыз етілді.

Ресми сауда статистикасы тіркеген тауарлар импорты 21,3%-ға ұлғайып, 19,7 млрд. АҚШ долл. құрады. 2012 жылғы 1-жартыжылдықта импорттағы айтарлықтай үлес салмақ (39,0%) тиесілі инвестициялық тауарлар импортының өсімі 40,9%-ды құрады. Аралық өнеркәсіптік тұтыну тауарларын әкелу 6,8 млрд. АҚШ долл. құрап, іс жүзінде өзгеріссіз қалды (2011 жылғы 1-жартыжылдықтағы деңгейде). Тұтыну тауарлары бойынша тұтастай алғанда 25,6%-ға ұлғаю болды. Бұл ретте азық-түлік тұтыну тауарларын әкелу 3,6%-ға төмендеді, ал азық-түлікке жатпайтын тауарлар импортының өсімі 52,2%-ды құрады. Импорттың негізгі тауар номенклатурасының барлық топтары бойынша нақты көлемнің өсімі байқалғанын атап өткен жөн.

Нәтижесінде сауда балансы оң сальдосы 2012 жылғы 1-жартыжылдықта қызмет көрсетулермен, кірістермен және трансферттермен операциялар бойынша ресурстардың нетто-өкелілуін жаба отырып, 8,3% өсті және 26,0 млрд. АҚШ долл. сомасында қалыптасты.

Қызмет көрсету балансының дефициті 2011 жылғы 1-жартыжылдықпен салыстырғанда 52,4% ұлғая отырып, 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 3,4 млрд. АҚШ долл. жетті, бұл республиканың мұнай-газ кен орындарының инфрақұрылымын одан әрі дамытуға байланысты болды.

2012 жылғы 1-жартыжылдықта 12,5 млрд. АҚШ долл. мөлшерінде қалыптасқан инвестициялық кірістер балансының дефицитіне бұрынғыша шетелдік тікелей инвесторларға кірістер төлеу себепші болды, ол 2011 жылғы 1-жартыжылдықтың осындай көрсеткіштерімен салыстырғанда төмендеуіне (14,4%) қарамастан 11,6 млрд. АҚШ долл. сомасын құрады. Тікелей инвестициялау қатынастарына байланысты емес кредиторларға сыйақы төлеу 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 9,5% өсті.

Қаржы шоты бойынша 920,4 млн. АҚШ долл. таза ағын басым түрде 2012 жылғы 2-тоқсандағы операциялармен қамтамасыз етілді.

Шетелге тікелей инвестициялар бойынша 1,3 млрд. АҚШ долл. нетто-әкетілу Қазақстан кәсіпорындарының шетелдік филиалдар мен еншілес ұйымдардың акционерлік капиталын ұлғайтуын көрсетеді. Сонымен қатар 2012 жылғы 1-жартыжылдықта Қазақстан акционерлерінің шетелдік филиалдары алдындағы борыштық міндеттемелерінің шамалы өсуі (244 млн. АҚШ долл.) байқалады.

Қазақстанға шетелдік тікелей инвестициялардың (ШТИ) жалпы ағыны 2011 жылғы 1-жартыжылдықтағы 11,1 млрд. АҚШ долл. салыстырғанда 10,9 млрд. АҚШ долл. құрады. Акционерлік капиталдың 1,7 млрд. АҚШ долларынан 2012 жылғы 1-жартыжылдықтағы 3,2 млрд. АҚШ долл. дейін өсуі бірінші кезекте резидент еместердің «Қазақтелеком» ААҚ-ның GSM Қазақстан» ЖШС және «Шұбаркөл көмір» АҚ Қазақстан кәсіпорындарына қатысу үлестерін сатып алуымен, сондай-ақ ақ ҮИИДМБ шеңберіндегі жобалар бойынша қаржыландырумен түсіндіріледі. Сонымен қатар акционерлік капитал бойынша 2012 жылғы 1-жартыжылдықта Қарашығанақ жобасына қатысу үлесінің 10%-ын Қазақстан Республикасының сатып алуы бойынша мәміленің аяқталуына байланысты операциялар нәтижесінде әкетілу тіркелді.

Сонымен қатар, ШТИ жалпы ағыны фирмааралық берешек бойынша міндеттемелердің өтелуімен, сондай-ақ өткен кезеңдердің кірістерін белсенді бөлу нәтижесінде реинвестициялардың қысқаруымен ішінара өтелді. Нәтижесінде Қазақстанға ШТИ таза түсуі 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 7,2 млрд. АҚШ долл. құрады.

Нәтижесінде, тікелей инвестициялау операциялары бойынша оң баланс 2011 жылғы 1-жартыжылдықтағы 5,1 млрд. АҚШ долл. салыстырғанда 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 6,0 млрд. АҚШ долл. болып қалыптасты.

Портфельдік инвестициялар бойынша 9,2 млрд. АҚШ долл. мөлшеріндегі нетто-әкетілу, негізінен, Қазақстан резиденттерінің бағалы қағаздар нысанындағы шетелдік активтерінің өсуімен (8,3 млрд. АҚШ долл.) қамтамасыз етілді, ол өз кезегінде басқа секторлардың сыртқы активтері қысқарған кезде Ұлттық қор портфелінің 8,6 млрд. АҚШ долл. өсуі есебінен қалыптасты.

Портфельдік инвестициялар бойынша міндеттемелер 2012 жылғы 1-жартыжылдықта 0,9 млрд. АҚШ долл. төмендеді, бұған банктердің борыштық бағалы қағаздар бойынша өз міндеттемелерін өтеуі себепші болды.

Банктік емес сектор кәсіпорындарының резидент еместерден тартқан несиелер мен қарыздар бойынша міндеттемелерінің таза ағыны және резидент еместерге банктер берген несиелер мен қарыздар бойынша активтердің төмендеуі басқа орта және ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша 2,5 млрд. АҚШ долл. нетто-әкелуді қамтамасыз етті.

Сонымен бірге, резидент еместердің 2012 жылғы 1-жартыжылдықта қайтаруға жататын несиелер мен қарыздар бойынша берешекті толық өтемеуіне байланысты ұзақ мерзімді банк қарыздары бойынша активтердің төмендеуі банктердің мерзімі өткен берешек түріндегі қысқа мерзімді активтерінің өсуімен толық өтелді.

Басқа да қысқа мерзімді капитал бойынша 1,8 млрд. АҚШ долл. нетто-әкелу басым түрде банктердің операцияларымен банктердің шетелдік шоттардағы активтерінің азаюы, сондай-ақ резидент еместердің Қазақстан банктеріндегі шоттардағы активтерінің ұлғаюы есебінен айқындалды.

Жалпы сыртқы борыш

2012 жылғы 30 маусымда жалпы сыртқы борыш 132,3 млрд. АҚШ долл. құрады, оның 5,0 млрд. АҚШ долл. немесе 4% мемлекеттік сектордың (Үкіметтің және Ұлттық Банктің міндеттемелері) сыртқы борышын құрайды, фирмааралық берешектің үлесіне 64,8 млрд. АҚШ долл. немесе 49%, банк секторына 14,5 млрд. АҚШ долл. немесе 11% тиесілі.

2012 жылғы 2-тоқсанда жалпы сыртқы борыш «Басқа секторлардың» (фирмааралық берешекті қоса алғанда) сыртқы берешегі есебінен 2,8 млрд. АҚШ долл. ұлғайды, оған өсімнің 3,3 млрд. АҚШ долл. тиесілі, ал қалған секторлар («Мемлекеттік басқару секторы» (Үкімет), «Ақша-кредиттік реттеу органдары» (Ұлттық Банк) және «Банктер» (екінші деңгейдегі банктер және «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ) сыртқы борышы кезең ішінде аздап төмендеді (тиісінше 105,4, 118,6 және 328,2 млн. АҚШ долл.).

Үкімет міндеттемелерінің аталған қысқаруы, ең бастысы, Қаржы министрлігінің резидент еместердегі қазынашылық облигациялары көлемінің 154,6 млн. АҚШ долл. төмендеуі есебінен болды.

Ұлттық Банктің сыртқы міндеттемелерінің азаюы, негізінен, резидент еместердің депозиттерінің 108,4 млн. АҚШ долл. қысқаруына байланысты болды.

Банктердің сыртқы борышының төмендеуіне, ең бастысы «Облигациялар және басқа да борыштық бағалы қағаздар» бабы бойынша міндеттемелердің 446,1 млн. АҚШ долл. төмендеуі себепші болды. «АТФБанк» АҚ номиналы 200 млн. долл. болатын 7 жылдық еурооблигацияларды өтеді, «Банк ЦентрКредит» АҚ 144,7 млн. АҚШ долл. сомаға еурооблигацияларды мерзімінен бұрын сатып алды, сондай-ақ банктердің еурооблигациялары құнының төмендеуі (-380,1 млн. АҚШ долл.) құн бойынша ауытқу есебінен, сол сияқты бағамдық ауытқулар есебінен болды.

Міндеттемелердің осы азаюы «БТА Банк» АҚ-ның облигацияларды қалпына келтіру үшін (recovery units) балансқа қабылдауын ішінара нивелирледі, олар сыртқы борыштың әдіснамасына сәйкес нарықтық құны бойынша есепке алынды.

Бұдан басқа, банктер тартқан қарыздар бойынша негізгі борышты өтеу қарқыны (717,0 млн. АҚШ долл.) қаражатты игеру қарқынынан айтарлықтай асып кетті (399,5 млн. АҚШ долл.). Сонымен қатар 2-тоқсанда резидент еместердің қазақстандық банктердегі шоттарындағы депозиттері (473,8 млн. АҚШ долл.) едәуір ұлғайды.

2012 жылғы 2-тоқсанда «Басқа секторлар» сыртқы борышының ұлғаюы, көбінесе, резиденттердің тікелей инвесторлардан, сол сияқты басқа резидент еместерден қарыздарды тартуы есебінен болды. Осы санаттағы борыштың өсуі 3,8 млрд. долл. (оның ішінде, «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Karachaganak Petroleum Operating Group Консорциумы

«Қарашығанақ» жобасындағы 10%-дық үлесін сатып алу үшін ұсынған 1 млрд. АҚШ долл. қарыз) болды. Аталған өсім 2012 жылғы 2-тоқсанда тікелей инвесторларға бұрын есептелген дивидендтерді, борыштық бағалы қағаздар бойынша купондық сыйақыны төлеумен, сондай-ақ бағалы қағаздардың қайталама нарықтарында «Басқа секторлар» эмитенттерінің еурооблигациялары құнының (-241,0 млн. АҚШ долл.) төмендеуімен ішінара нивелирленді.

Осылайша, 2012 жылғы 30 маусымда «Басқа секторлардың» сыртқы борышы 112,8 млрд. АҚШ доллар болды, оның ішінде фирмааралық берешек – 64,8 млрд. АҚШ долл., басқа (үлестес емес) резидент еместер алдындағы міндеттемелер – 48,1 млрд. АҚШ долл. болды.

Елдің ЖІӨ-не байланыстырылған сыртқы борыштың салыстырмалы өлшемдері 2012 жылғы 2-тоқсанда іс жүзінде өзгерістерге ұшыраған жоқ. Атап айтқанда, 2012 жылғы 31 наурыздағы сияқты ЖІӨ-ге жалпы сыртқы борыштың қатынасы 30 маусымда да 67,7% болды.

Алайда, 2012 жылғы 2-тоқсанда сыртқы борыштың өсу қарқыны тауарлар мен қызметтер экспортының (ТҚЭ) өсу қарқынынан асып кетуіне байланысты, осы көрсеткішке байланыстырылған салыстырмалы өлшемдер шамалы нашарлады. Мәселен, 2012 жылғы 30 маусымда ТҚЭ-ге жалпы сыртқы борыштың қатынасы 2012 жылғы 1-тоқсандағы 131,7%-бен салыстырғанда 135,4% құрады.

Осының салдарынан, елдің міндеттемелерінің өсуі активтердің өсуінен басым болды, Қазақстанның таза сыртқы борышы 2012 жылғы 2-тоқсанда 2,4 млрд. АҚШ долл. ұлғайды және 2012 жылғы 30 маусымда 14,6 млрд. АҚШ долл. болды.

Ұлттық Банктің халықаралық резервтері сыртқы активтердің маңызды, әсіресе валюталық өтімділікпен байланысты проблемаларды реттеу жағынан маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. 2012 жылғы 30 маусымда бастапқы өтеу мерзімі бойынша халықаралық резервтер қысқа мерзімді сыртқы борыштан 3,2 есе артық болды.

3. Халықаралық резервтер және ақша агрегаттары

2012 жылғы қыркүйекте Ұлттық Банктің халықаралық резервтерінің ұлғаюы болды. Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері 1,7%-ға 30,1 млрд. АҚШ долл. дейін ұлғайды (жыл басынан бастап – 2,6%-ға өсу). Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтері 1,7% өсті және 29,6 млрд. АҚШ долл. болды (жыл басынан бастап – 2,7%-ға өсу). Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуі, Ұлттық Банктегі банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың ұлғаюы Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету және Ұлттық қордың активтерін толықтыру бойынша операциялармен ішінара бейтараптандырылды. Нәтижесінде таза валюта қорлары (ЕАВ) 2012 жылғы қыркүйекте 0,5%-ға өсті. Алтындағы активтер жүргізілген операциялар және оның әлемдік нарықтардағы бағасының өсуі нәтижесінде 7,1%-ға өсті.

2012 жылғы қыркүйекте елдің халықаралық резервтері тұтастай алғанда, Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоса алғанда (алдын ала деректер бойынша 55,4 млрд. АҚШ долл.), 2,0%-ға 85,5 млрд. АҚШ долл. дейін ұлғайды (жыл басынан бастап – 17,2%-ға өсу).

2012 жылғы қыркүйекте ақша базасы 5,1%-ға кеңейді және 2953,1 млрд. теңге (жылдың басынан бастап – кеңеюі 4,1%) болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 5,7%-ға 2856,6 млрд. теңгеге дейін кеңейді.

2012 жылғы тамызда ақша массасы 2,4%-ға 10328,2 млрд. теңгеге дейін төмендеді (жыл басынан бастап – 5,9%-ға өсу). Айналыстағы қолма-қол ақшаның көлемі 0,5%-ға 1405,2 млрд. теңгеге дейін ұлғайды (жыл басынан бастап – 2,9%-ға өсу), банк жүйесіндегі депозиттер 2,8%-ға 8923,1 млрд. теңгеге дейін төмендеді (жыл басынан бастап – 6,4%-ға өсу). Депозиттердің ақша массасы құрылымындағы үлесі 2012 жылғы шілдедегі 86,8%-дан 2012 жылғы тамыздағы 86,4%-ға дейін төмендеді. Айналыстағы қолма-қол ақшаның депозиттердің қысқаруы аясында көлемінің өсу қарқынының ұлғаюы депозиттер үлесі төмендеуінің негізгі себебі болды.

Ақша мультипликаторы ақша массасының төмендеуімен салыстырғанда ақша базасының анағұрлым жоғары қарқынды тарылуы салдарынан 2012 жылғы шілдедегі 3,59-дан 2012 жылғы тамыздың қорытындылары бойынша 3,68-ға дейін өсті.

4. Валюта нарығы

2012 жылғы қыркүйекте теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамы 1 АҚШ доллары үшін 149,34–150,15 теңге ауқымында өзгерді. 2012 жылғы қыркүйекте теңге 0,2% әлсіреді және айдың аяғында теңгенің биржалық бағамы бір АҚШ доллары үшін 149,86 теңгені құрады.

2012 жылғы қыркүйекте Қазақстан Қор Биржасындағы биржалық операциялардың көлемі қосымша сауда-саттықтардағы мәмілелерді ескергенде 2012 жылғы тамызбен салыстырғанда 31,5% төмендеді және 4,3 млрд. АҚШ долл. болды. Биржадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі 4,5% өсіп, 2,3 млрд. АҚШ долл. болды.

Жалпы алғанда, ішкі валюта нарығындағы операциялардың көлемі 22,2% төмендеді және 6,5 млрд. АҚШ долл. құрады.

5. Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

2012 жылғы қыркүйекте Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша 11 аукцион өткізілді. Онда 3 жылдық МЕОКАМ (5,0 млрд. теңге), 5-жылдық МЕОКАМ (8,1 млрд. теңге, 10,3 млрд. теңге, 8,6 млрд. теңге, 0,3 млрд. теңге және 0,5 млрд. теңге), 7, 10, 15, 16-жылдық МЕУКАМ (12,9 млрд. теңге, 2,1 млрд. теңге, 5,1 млрд. теңге және 6,3 млрд. теңге), 19-жылдық МЕУЖКАМ (30 млрд. теңге) орналастырылды.

Орналастырылған бағалы қағаздар бойынша тиімді кірістілік 3-жылдық МЕОКАМ – 4,40%, 5-жылдық МЕОКАМ – тиісінше 4,45%, 4,55%, 4,86%, 4,55% және 4,55%, 7, 10, 15, 16-жылдық МЕУКАМ – тиісінше 6,00%, 5,30%, 5,49% және 5,50%, 19-жылдық МЕУЖКАМ бойынша инфляция деңгейінен 0,01% болды.

Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі өткен аймен салыстырғанда 3,6%-ға ұлғайып, 2012 жылғы қыркүйектің аяғында 2546,4 млрд. теңге болды.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары. Ұлттық Банктің ноттары эмиссиясының көлемі 2012 жылғы тамызбен салыстырғанда 2012 жылғы қыркүйекте іс жүзінде 2 есе қысқарып, 26,6 млрд. теңгені құрады.

Бұл ретте 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (14,1 млрд. теңге) және 9 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (12,5 млрд. теңге) өтті.

Орналастырылған ноттар бойынша тиімді кірістілік 3 айлықтар бойынша – 1,05%, 9 айлықтар бойынша – 1,82% болды.

Айналыстағы ноттар көлемі 2012 жылғы тамызбен салыстырғанда 2012 жылғы қыркүйектің аяғында 7,5% қысқарып, 414,9 млрд. теңге құрады.

6. Банкаралық ақша нарығы

2012 жылғы тамызда орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемі 2012 жылғы шілдемен салыстырғанда 7,1% азайып, баламасы 1827,4 млрд. теңге болды.

Орналастырылған теңгедегі банкаралық депозиттердің көлемі 63,2% ұлғайып, 473,6 млрд. теңге (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 25,9%) болды. Бұл ретте орналастырылған теңгедегі банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2012 жылғы тамызда 0,68%-дан 1,02%-ға дейін өсті.

Ұлттық Банк банктерден тартқан депозиттердің көлемі 2012 жылғы шілдемен салыстырғанда тамыз айында 438,4 млрд. теңгеге дейін 56,4%-ға ұлғайды.

2012 жылғы тамызда 2012 жылғы шілдемен салыстырғанда орналастырылған доллардағы депозиттердің көлемі 17,6%-ға азайды және 8,6 млрд. АҚШ долл. (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 70,6%) құрады. Орналастырылған доллардағы депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2012 жылғы тамызда 0,15%-дан 0,13%-ға дейін төмендеді.

Ресей рублінде орналастырылған депозиттердің көлемі 18,8% азайып, 10,3 млрд. рубльді (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 2,7%) құрады. Орналастырылған рубльдегі депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 5,08%-дан 5,05%-ге дейін өзгерді.

Еуроода орналастырылған депозиттердің көлемі шамалы – орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 0,8%.

Шетел валютасындағы банкаралық депозиттердің үлесі 2012 жылғы тамызда орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 85,2%-нан 74,1%-на дейін азайды. Шетел валютасында резидент емес банктерде орналастырылған депозиттердің үлесі орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемінің 85,1%-дан 73,5%-ға дейін азайды.

7. Депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің жалпы көлемі 2012 жылғы тамызда 2,8%-ға 8923,1 млрд. теңгеге дейін азайды (жыл басынан ұлғаюу 6,4%). Заңды тұлғалардың депозиттері бір айда 4,7%-ға 5837,1 млрд. теңгеге дейін төмендеді, жеке тұлғалардың депозиттері 0,9%-ға 3086,0 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

2012 жылғы тамызда шетел валютасындағы депозиттердің көлемі 3,6%-ға 2833,3 млрд. теңгеге дейін азайды, ұлттық валютада – 2,5%-ға 6089,7 млрд. теңгеге дейін азайды. Теңгедегі депозиттердің үлес салмағы 2012 жылғы шілдедегі 68,0%-бен салыстырғанда 2012 жылғы тамызда 68,2%-ға дейін ұлғайды.

Банктердегі халықтың салымдары (резидент еместерді қоса есептегенде) 2012 жылғы тамызда 0,9%-ға 3118,1 млрд. теңгеге дейін өсті (жыл басынан бастап өсу 13%). Халықтың салымдары құрылымында теңгедегі депозиттер 1,0%-ға 1804,2 млрд. теңгеге дейін ұлғайды, шетел валютасындағы депозиттер 0,7%-ға 1313,9 млрд. теңгеге дейін өсті. Нәтижесінде теңгедегі депозиттердің үлес салмағы 2012 жылғы шілдедегі 57,8%-бен салыстырғанда 57,9%-ға дейін өсті.

2012 жылғы тамызда банктік емес заңды тұлғалардың теңгедегі мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2,1% (2012 жылғы шілдеде – 2,0%), ал жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 7,8% (8,0%) болды.

8. Кредит нарығы

2012 жылғы тамызда банктердің экономиканы кредиттеуінің жалпы көлемі 9394,0 млрд. теңгені құрап, 1,1%-ға ұлғайды (жыл басынан бастап өсу 6,6%).

2012 жылғы тамызда ұлттық валютадағы кредиттердің көлемі 6405,5 млрд. теңгеге дейін 1,8% өсті (жыл басынан бастап – 12,7%), шетел валютасында – 2988,5 млрд. теңгені құрап, 0,3%-ға төмендеді (жыл басынан бастап 4,5%-ға төмендеу). Теңгедегі кредиттердің үлес салмағы 2012 жылғы шілдедегі 67,7%-бен салыстырғанда 2012 жылғы тамызда 68,2%-ға дейін өсті.

2012 жылғы тамызда ұзақ мерзімді кредиттеу 7609,1 млрд. теңгеге дейін 0,5% өсті, қысқа мерзімді кредиттеу 1784,8 млрд. теңгеге дейін 4,0%-ға ұлғайды. Нәтижесінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлес салмағы 2012 жылғы шілдедегі 81,5%-бен салыстырғанда 2012 жылғы тамызда 81,0%-ға дейін төмендеді.

2012 жылғы шілдеде заңды тұлғаларға кредиттер 6750,9 млрд. теңгені құрап, 0,7%-ға өсті, жеке тұлғаларға – 2643,1 млрд. теңгеге дейін 2,2%-ға ұлғайды. Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы 2012 жылғы шілдедегі 27,8%-бен салыстырғанда 2012 жылғы тамызда 28,1%-ға дейін өсті.

2012 жылғы тамызда шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 1379,3 млрд. теңгеге дейін 1,0%-ға ұлғайды, бұл экономикаға берілген кредиттердің жалпы көлемінің 14,7% құрайды.

Банктердің экономикаға берілген кредиттерінің неғұрлым айтарлықтай сомасы салалық бөлуде сауда (жалпы көлемдегі үлесі – 19,8%), құрылыс (14,7%), өнеркәсіп (12,2%), көлік (3,9%) және ауыл шаруашылығы (3,1%) сияқты салаларға тиесілі.

2012 жылғы тамызда банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 11,2% (2012 жылғы шілдеде – 11,1%), жеке тұлғаларға – 20,5% (20,8%) құрады.

№39 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2012 жылғы 11 қазан

**«Қазақстан Ұлттық Банкінің Ұлттық Инвестициялық Корпорациясы»
акционерлік қоғамын құру туралы**

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 25 мамырдағы №180 қаулысына сәйкес «Қазақстан Ұлттық Банкінің Ұлттық Инвестициялық Корпорациясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Корпорация) құрылды.

Корпорация Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының бастамасымен және Қазақстан Республикасы Президентінің келісімі бойынша құрылды.

Корпорация Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтынвалюта активтерінің бөлігін және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен басқа да активтерді басқаруға мамандандырылған қаржы ұйымы болып табылады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Корпорацияның жалғыз акционері болып табылады. Жалғыз акционердің шешімі негізінде Корпорация Басқармасының Төрағасы болып Біртанов Есжан Амантайұлы тағайындалды.

Корпорация қызметінің негізгі бағыты активтерді басқарудың тиімділігін арттыру және ұзақ мерзімді кезеңде активтердің кірістілігін ұлғайту болып табылады.

Өз мақсаттарына жету үшін Корпорация халықаралық қаржы нарықтарында инвестициялардың 10-20 жыл көзжиегімен дәстүрлі және балама активтерге инвестицияларды және активтерді сенімгерлік басқаруға байланысты басқа да қызмет түрлерін жүзеге асыратын болады.

Корпорацияны құру Қазақстан Республикасының халықаралық активтерінің кірістілігі және одан әрі әртараптандыруға қажеттілікті арттыру мақсатында халықаралық активтерді басқару тұжырымдамасын және архитектурасын сапалы өзгерту бөлігінде жаңа әлемдік экономикалық өмірде қажетті қадам болып табылады.

Қазақстан Республикасының заңнамасы нормаларының талаптарын орындау мақсатында ұйымның қызметі мәселелері бойынша тиісті нормативтік құқықтық актілер қабылданды.

№40 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2012 жылғы 12 қазан

**«Барыс», «Үкі» ескерткіш алтын монеталарын
айналысқа шығару туралы**

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2012 жылғы 12 қазаннан бастап «proof» сапасымен номиналдық құны 100 теңгелік **«Барыс»** және номиналдық құны 500 теңгелік бір гауһар орнатылған **«Үкі»** ескерткіш алтын монеталарын айналысқа шығару туралы хабарлайды.

«Барыс» ескерткіш алтын монетасының бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде ою-өрнек аясында Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Төменгі бөлігінде монетаның номиналын білдіретін «100 ТЕНГЕ» деген жазу бар. Айналысқа «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазу жазылған. Сол жағында Қазақстан теңге сарайының тауар белгісі және монета дайындалған металды және оның сынамын білдіретін «Au 999», оң жағында массасын білдіретін «1,24g» деген жазу бар. Айналысқа шығыңқы жиек жүргізілген.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) стильдендірілген жартасты тау аясында екі барыс бейнеленген. Бейненің оң жағында соғылған жылын білдіретін «2009» деген сан бар. Айналысқа мемлекеттік тілде «БАРЫС», түрдің зоологиялық атауын білдіретін латын тілінде «UNCIA UNCIA» деген жазу және шығыңқы жиек бар.

Монетаның бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерленген.

Қыры (гурты) бедерлі.

Монета сынамы 999 алтыннан дайындалған, массасы – 1,24 грамм, диаметрі – 13,92 мм, дайындалу сапасы – «proof», ең көп таралымы – 9,5 мың дана.

«Үкі» ескерткіш алтын монетасының бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде Қазақстан Республикасының елтаңбасы, оның астында монетаның номиналын білдіретін «500 TENGE» деген жазу бар. Айналысқа шығыңқы жиек және ағылшын тілінде «REPUBLIC OF KAZAKHSTAN» деген жазу, монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «1/4 oz Au 999» деген жазу және соғылған жылын білдіретін «2011» деген сан бар. Жазулар мен сан нүктелермен бөлінген.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) ортасында үкінің басы бейнеленген. Үкінің бір көзіне гауһар орнатылған. Сол және жоғарғы бөліктерде айналысқа ағылшын тілінде түрдің атауын білдіретін «EAGLE OWL» деген жазу бар. Айналысқа шығыңқы жиек жүргізілген.

Монетаның бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерленген.

Қыры (гурты) бедерлі.

Монета сынамы 999 алтыннан дайындалған, массасы – 1/4 oz (7,78 грамм), диаметрі – 25 мм., диаметрі 1,2 мм. бір гауһар орнатылған, дайындау сапасы – «proof», ең көп таралымы – 5 мың дана.

Номиналы 100 теңгелік және 500 теңгелік ескерткіш алтын монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ шоттарға, салымдарға, аккредитивтерге есептеу үшін және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің осы ресми хабарға түсініктемесі

Осы ескерткіш монеталар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, MDM MUNZHANDELSGESELLSCHAFT MbH DEUTSCHE MUNZE компаниясы және «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығы бар республикалық мемлекеттік кәсіпорны арасындағы Монеталар шығаруға және сатуға арналған келісімге сәйкес дайындалды.

Осы Келісім бойынша:

- MDM MUNZHANDELSGESELLSCHAFT MbH DEUTSCHE MUNZE компаниясы Қазақстаннан тыс жерлерде тарату немесе сату үшін Ұлттық Банктен тиісті монеталарды сатып алады;
- Қазақстан теңге сарайы монеталарды дайындайды және жеткізеді;
- Ұлттық Банк дайындалатын монеталардың бір бөлігін («Барыс» - 5 мың дана, «Үкі» - 3 мың дана) коллекциялық құны бойынша Қазақстанның ішкі нарығында сату үшін резервтейді.

Барыс (лат. Uncia Uncia) – шағын жолбарысты еске түсіретін өте әдемі әрі күшті жануар. Барыс басқа мысықтардан шұбарланған реңімен, салыстырмалы түрде алғанда қысқа аяқтарымен және ұзын мамық құйрығымен ерекшеленеді.

Үкі (лат. Vubo vubo) - жапалақ тектестер отрядына жататын түнгі құс. Әлемдегі ең ірі жапалақтардың бірі. Еркегінің көлемі географиясына қарай 50 см-ден 65 см-ге дейін, қанатының құлашы – 160 см-ден 188 см-ге дейін.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі №1193 Жарлығымен бекітілген Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында сатып алуға болады. Алматы қаласындағы мекенжайы: Панфилов көш., 98. Анықтама телефоны +7(727) 273-83-98.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады: +7 (727) 270-46-39, +7 (727) 259-68 -33;
E-mail: press@nationalbank.kz, www.nationalbank.kz

Шетел валюталарының 2012 жылғы ресми айырбастау бағамдары

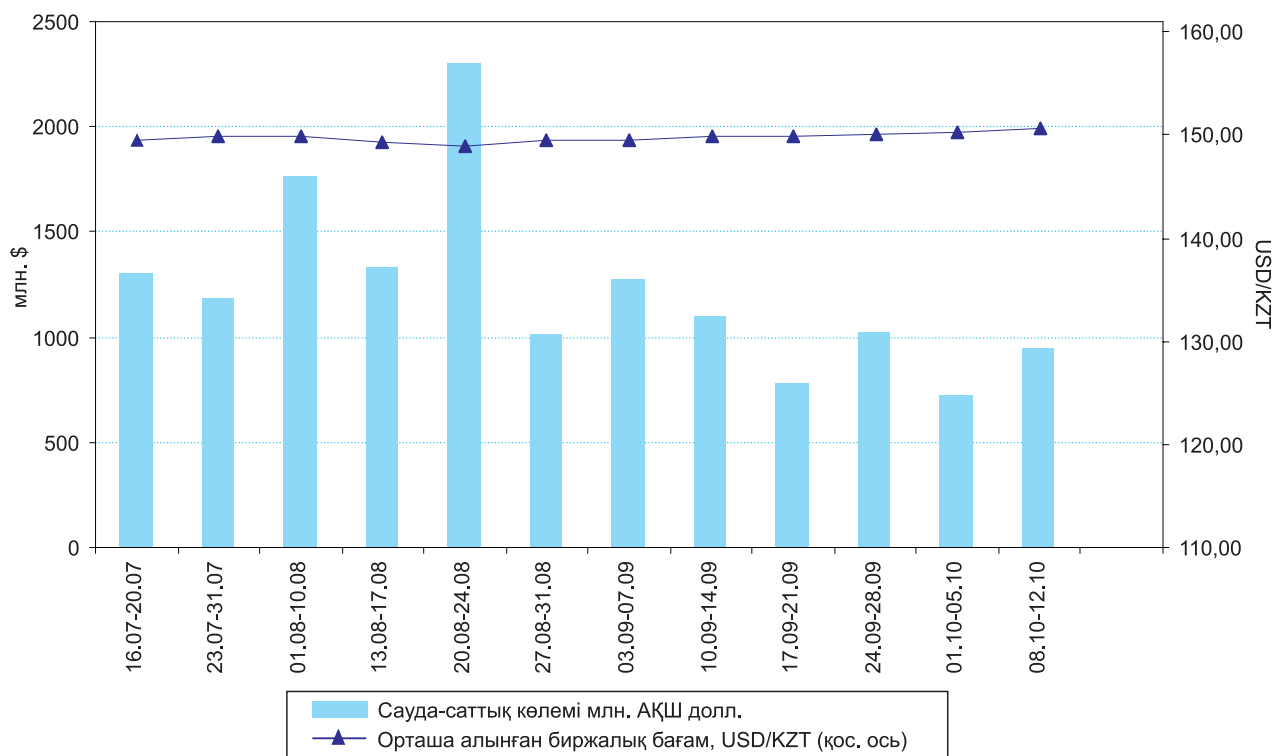
	29-01.10	02.10	03.10	04.10	05.10	06-08.10	09.10	10.10	11.10	12.10	13-15.10
Австралия доллары	AUD	156,69	155,75	154,69	153,29	153,98	153,04	153,57	154,10	154,82	154,68
Ағылшын фунт стерл.	GBP	243,09	242,39	242,51	242,05	243,20	241,78	240,64	240,93	241,20	241,72
Белорусь рублі	BYR	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Венгер форингі	HUF	0,68	0,68	0,68	0,68	0,69	0,69	0,69	0,68	0,69	0,69
Дат кронасы	DKK	26,03	25,97	26,01	26,04	26,21	26,16	26,07	25,98	26,01	26,18
Дихрам БАЭ	AED	40,80	40,85	40,88	40,90	40,92	40,93	40,94	40,97	41,00	40,98
АҚШ доллары	USD	149,86	150,02	150,16	150,21	150,30	150,33	150,38	150,49	150,57	150,53
Еуро	EUR	194,02	193,51	193,89	194,04	195,42	195,01	194,40	193,68	193,96	195,25
Канада доллары	CAD	153,17	152,85	152,97	152,28	153,27	153,63	154,11	153,89	153,75	153,96
Қытай юаны	CNY	23,85	23,87	23,90	23,90	23,91	23,91	23,92	23,95	23,99	24,02
Кувейт динары	KWD	533,69	534,45	534,00	534,94	536,40	535,55	536,31	535,93	535,46	535,31
Қырғыз сомы	KGS	3,19	3,18	3,19	3,19	3,19	3,19	3,19	3,20	3,20	3,20
Латвия латы	LVL	279,02	278,28	278,80	278,94	280,93	280,31	279,46	278,38	278,83	280,68
Литва литі	LTL	56,22	56,08	56,17	56,22	56,29	56,51	56,33	56,12	56,19	56,57
Молдова лейі	MDL	12,12	12,14	12,19	12,18	12,22	12,27	12,35	12,36	12,39	12,46
Норвег кронасы	NOK	26,36	26,26	26,28	26,25	26,20	26,38	26,25	26,23	26,28	26,45
Польша злотыйы	PLN	47,19	47,21	47,19	47,11	47,50	47,88	47,77	47,50	47,32	47,70
Сауд Аравиясының риялы	SAR	39,96	40,01	40,04	40,06	40,07	40,09	40,10	40,13	40,15	40,14
Ресей рублі	RUB	4,85	4,82	4,83	4,83	4,82	4,83	4,83	4,83	4,83	4,86
СДР	XDR	230,75	231,36	231,25	231,39	231,55	232,15	232,22	231,63	231,31	231,62
Сингапур доллары	SGD	122,39	122,21	122,24	121,96	122,17	122,17	122,38	122,52	122,65	123,27
Тәжік сомониі	TJS	31,49	31,53	31,56	31,57	31,57	31,59	31,60	31,62	31,64	31,63
1 түрік лирі	TRY	83,65	83,62	83,82	83,82	83,15	83,30	82,87	82,87	83,07	83,35
Өзбек сумы	UZS	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Украин гривнасы	UAH	18,39	18,41	18,43	18,44	18,48	18,53	18,53	18,50	18,52	18,51
Чех кронасы	CZK	7,72	7,71	7,73	7,76	7,77	7,83	7,81	7,77	7,77	7,84
Швед кронасы	SEK	23,00	22,87	22,77	22,61	22,57	22,67	22,59	22,55	22,43	22,55
Швейцар франкі	CHF	160,40	160,12	160,27	160,43	161,37	161,13	160,53	159,98	160,64	161,46
Оңтүстік Африка рандысы	ZAR	18,29	18,17	18,08	17,87	17,74	16,97	17,16	17,35	17,28	17,45
100 Оңтүстік Корея воны	KRW	13,48	13,47	13,49	13,50	13,49	13,53	13,54	13,51	13,53	13,55
1 жапон йенасы	JPY	1,93	1,92	1,92	1,92	1,91	1,92	1,92	1,92	1,93	1,92

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚАРЖЫ СЕКТОРЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. ВАЛЮТА НАРЫҒЫ

	Кезең соңындағы ресми бағам	Кезеңдегі орташа алынған биржалық бағам, кезең үшін		Қазақстан қор биржасының сауда-саттық көлемі
	USD/KZT	USD/KZT	%*	млн. \$
17.09-21.09	149.80	149.86	0.15	780.65
24.09-28.09	150.01	150.01	-0.03	1024.45
01.10-05.10	150.25	150.20	0.67	724.00
01.10.2012	149.86	150,02	0.11	116.20
02.10.2012	150.02	150,16	0.09	144.25
03.10.2012	150.16	150,21	0.03	143.40
04.10.2012	150.21	150,25	0.03	176.75
05.10.2012	150.25	150,30	0.03	143.40
08.10-12.10	150.57	150.45	0.17	952.60
08.10.2012	150.30	150.33	0.02	158.30
09.10.2012	150.33	150.38	0.03	278.30
10.10.2012	150.38	150.49	0.07	229.80
11.10.2012	150.49	150.57	0.05	143.40
12.10.2012	150.57	150.53	-0.03	142.80

* - өткен кезеңге өзгерістер

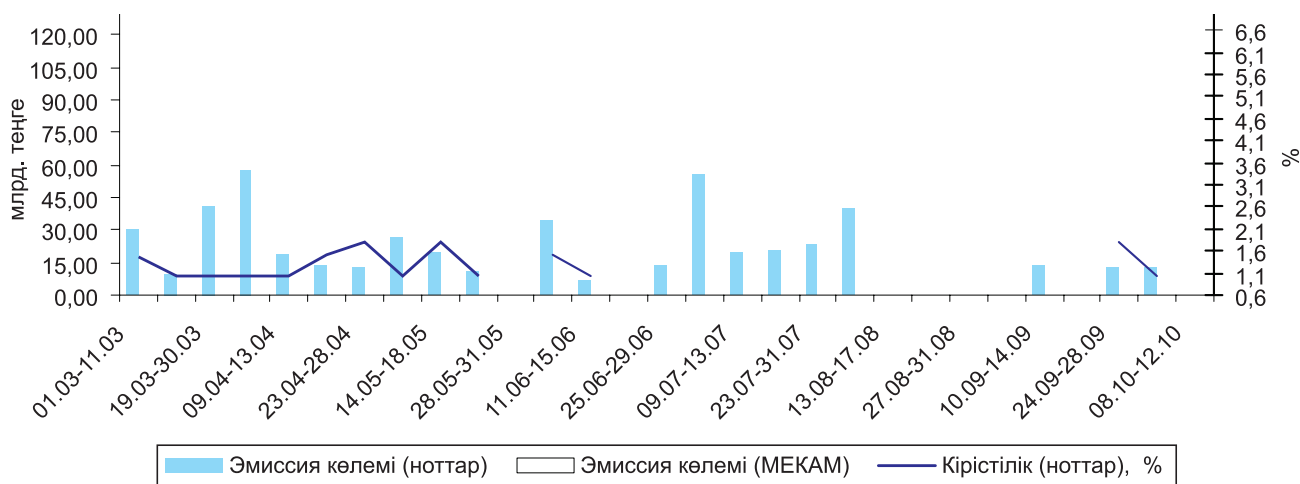

2. МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

Мемлекеттік бағалы қағаздардың алғашқы нарығы

	сұраныстың ұсыныстан артуы, есе	сұраныстың қанағаттандырылуы, %	кезеңдегі орташа тиімді түсімділік, %	қанағаттандырылған сұраныс көлемі млрд. теңге
Қаржыминінің МБҚ				
13.08-17.08	0.8	48.4	3.87	5.8
20.08-24.08	1.2	26.7	4.55	5.0
27.08-31.08	0.4	59.7	4.04	4.0
03.09-07.09	1.15	59.5	4.55	10.3
10.09-14.09	0.6	99.6	4.86	8.6
17.09-21.09	0.4	95.4	5.58	6.3
24.09-28.09	0.9	93.3	6.09	12.8
01.10-05.10	0.6	56.8	6.09	4.6
08.10-12.10	0.2	90.2	5.58	3.3
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары				
13.08-17.08	-	-	-	-
20.08-24.08	-	-	-	-
27.08-31.08	-	-	-	-
03.09-07.09	-	-	-	-
10.09-14.09	0.23	100	1.05	14.1
17.09-21.09	-	-	-	-
24.09-28.09	0.21	100	1.82	12.5
01.10-05.10	0,22	100	1.05	23.3
08.10-12.10	-	-	-	-

Теңгемен номинирленген МБҚ нарығы

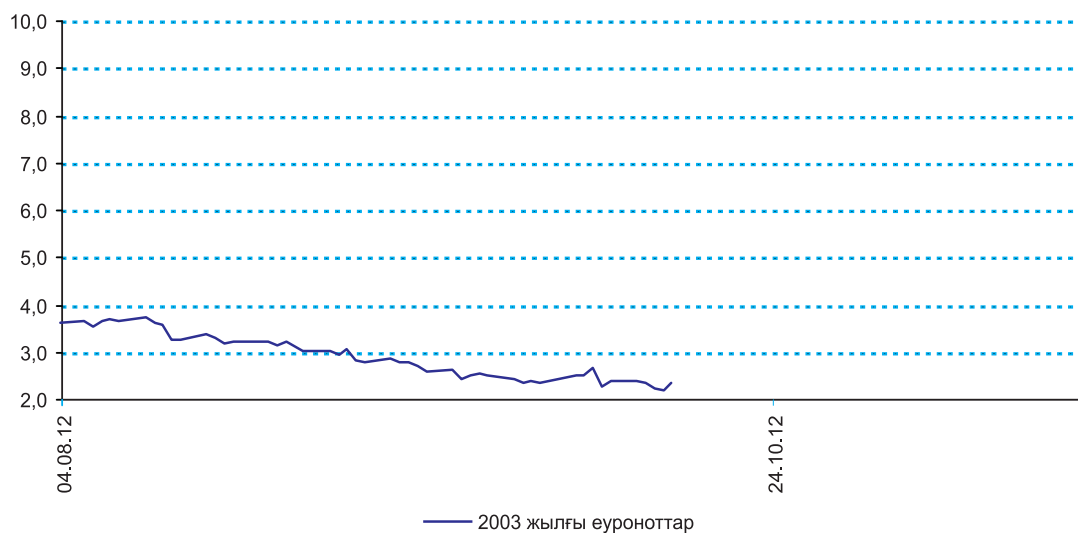
Айналыстағы мемлекеттік бағалы қағаздар (дисконтталған құны бойынша)

	Көлемі млн. теңге				
	Барлығы	оның ішінде Қаржы министрлігінің МБҚ			оның ішінде ҚҰБ ноттары
		ұзақ мерзімді	орташа мерзімді	қысқа мерзімді	
31.07.12	2 884 436,06	1 847 985,36	500 909,32	72 804,59	462 736,79
10.08.12	2 882 001,65	1 850 513,98	487 023,42	76 732,38	467 731,87
17.08.12	2 895 769,96	1 855 854,44	492 772,78	79 410,87	467 731,87
24.08.12	2 892 446,52	1 862 934,44	492 752,27	79 410,87	457 348,94
31.08.12	2 920 339,51	1 895 731,39	496 797,78	79 410,87	448 399,47
07.09.12	2 870 376,44	1 895 731,39	500 467,41	79 410,87	394 766,77
14.09.12	2 889 002,41	1 897 781,64	509 457,9	79 410,87	402 352,00
21.09.12	2 900 413,31	1 909 181,64	509 468,8	79 410,87	402 352,00
28.09.12	2 961 316,78	1 952 031,64	514 967,79	79 410,87	414 906,48
05.10.12	2 933 583,93	1 956 631,64	521 362,66	85 266,93	370 322,70
12.10.12	2 985 472,60	2 022 115,67	527 714,27	85 266,93	350 375,73

3. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЕУРОНОТТАР НАРЫҒЫ

	2003 ж. шығарылым.
Шығару кезіндегі кірістілік	7,637
08.10.2012	2,379
09.10.2012	2,361
10.10.2012	2,239
11.10.2012	2,208
12.10.2012	2,341
<i>эмиссия басынан бері</i>	-5,29
<i>апта үшін</i>	-0,038

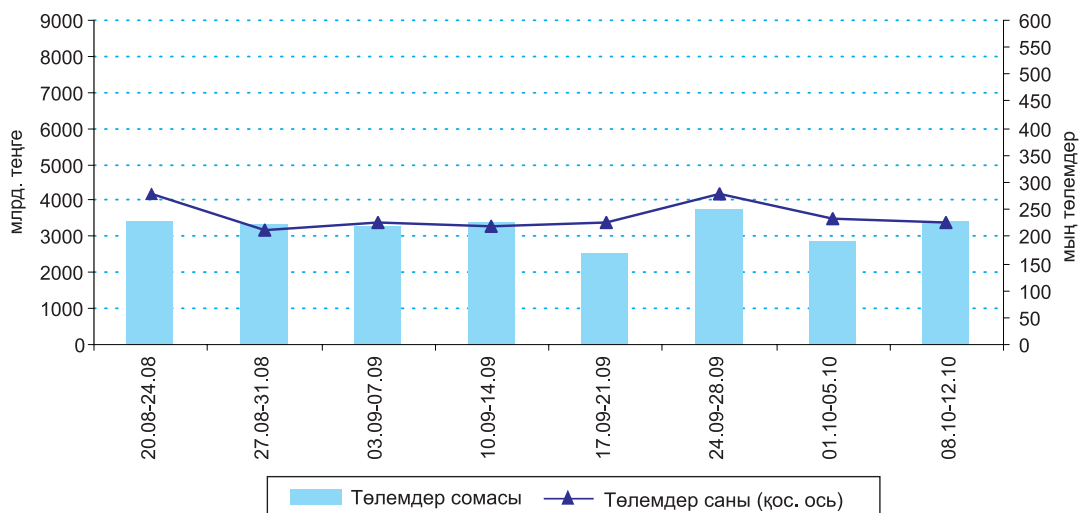
Қазақстандық еуроноттардың кірістілік динамикасы, %

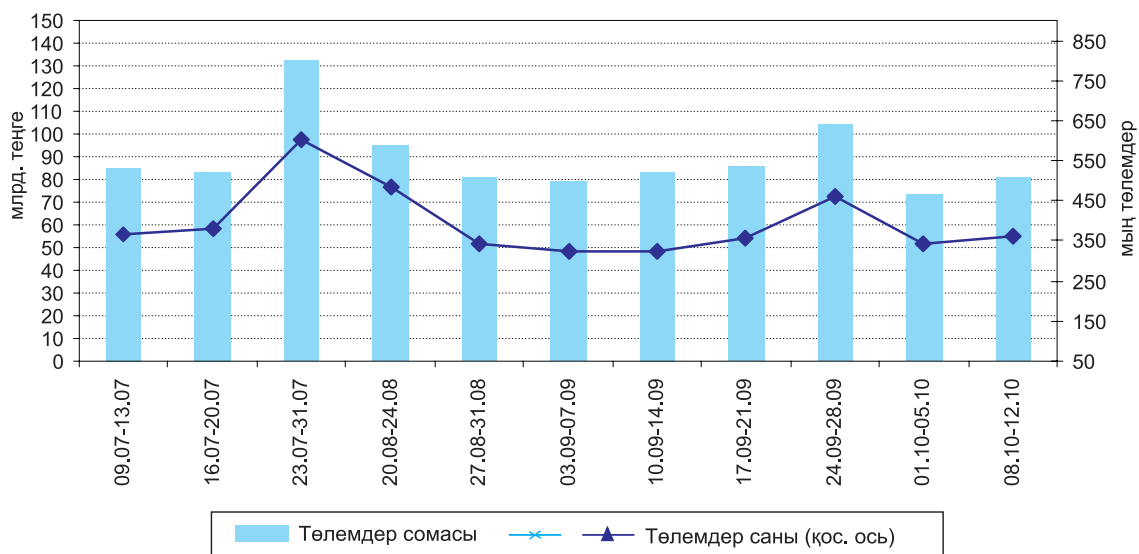
4. ТӨЛЕМ ЖҮЙЕЛЕРІ

	БААЖ			БТЖ		
	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемінің өзгеруі, %	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемінің өзгеруі, %
01.10-05.10	233,5	2840,6	-24,3	344,6	73,3	-29,7
08.10-12.10	227,1	3436,4	20,9	360,5	81,2	10,7

Банкаралық ақша аудару жүйесі

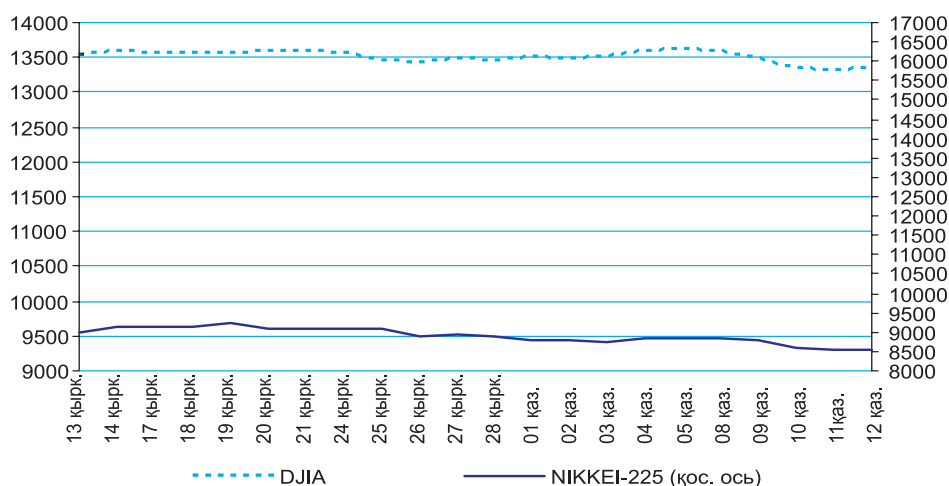
Бөлшек төлемдер жүйесі

5. ӘЛЕМДІК ҚАРЖЫ ЖӘНЕ ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

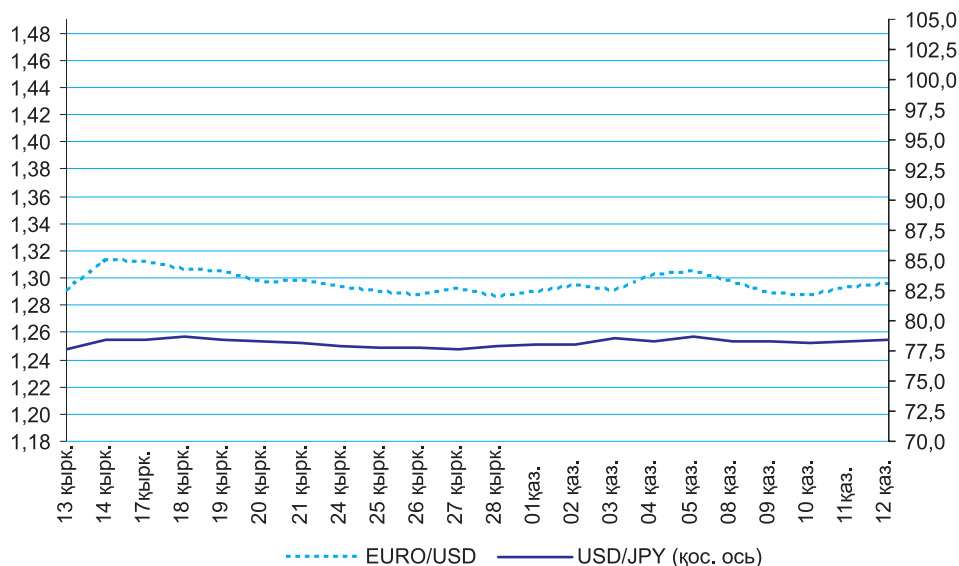
Биржа	Индекс	Тармақтарындағы мәні		Өзгеруі	
		05.10.2012	12.10.2012	кезең үшін	2001ж. желт.бастап
АҚШ	Dow Jones	13 610,15	13 328,85	-2,07%	31,49%
Жапония	Nikkei 225	8 863,30	8 534,12	-3,71%	-19,05%
Германия	DAX	7 397,87	7 232,49	-2,24%	40,16%
Ұлыбритания	FTSE	5 871,02	5 793,32	-1,32%	11,44%
Гонконг	Hang Seng	21 012,38	21 136,43	0,59%	84,89%

Dow Jones және Nikkei 225 индекстерінің динамикасы

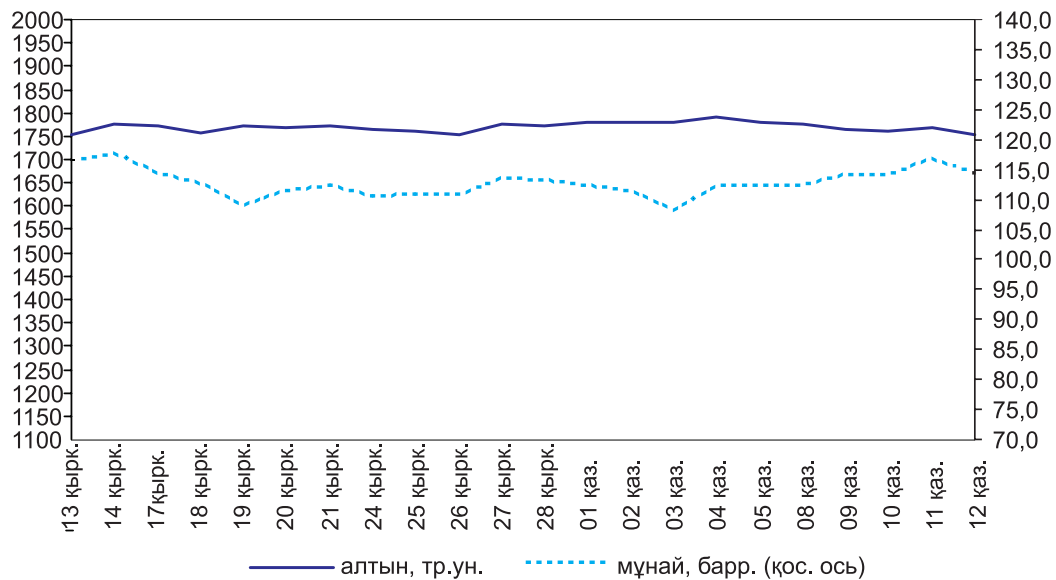
Курс	Мәні		Өзгеруі	
	05.10.2012	12.10.2012	"кезең үшін"	2001 ж. желт.бастап
USD/JPY	78,67	78,44	-0,29%	-40,17%
GBP/USD	1,6136	1,6072	-0,40%	10,74%
EUR/USD	1,3045	1,2951	-0,72%	46,26%
USD/RUR	31,12	31,17	0,15%	2,20%

Еуро және жапон йенасының АҚШ долларына қатынасы бойынша бағамдары

Тауарлар	Өлшем бірлігі	Бағасы, АҚШ долл.		Өзгеруі	
		05.10.2012	12.10.2012	кезең үшін	2001 ж. желт.бастап
алтын	тр.ун.	1780,6	1754,5	-1,47%	534,19%
мыс	метр.тонна	8 295,0	8 131,8	-1,97%	456,80%
мырыш	метр.тонна	2 042,8	1 897,1	-7,13%	145,90%
мұнай	баррель	112,26	114,21	1,74%	462,61%
астық	тонна	315,07	313,79	-0,41%	211,11%

Алтын мен мұнайдың бағасы, АҚШ долл.

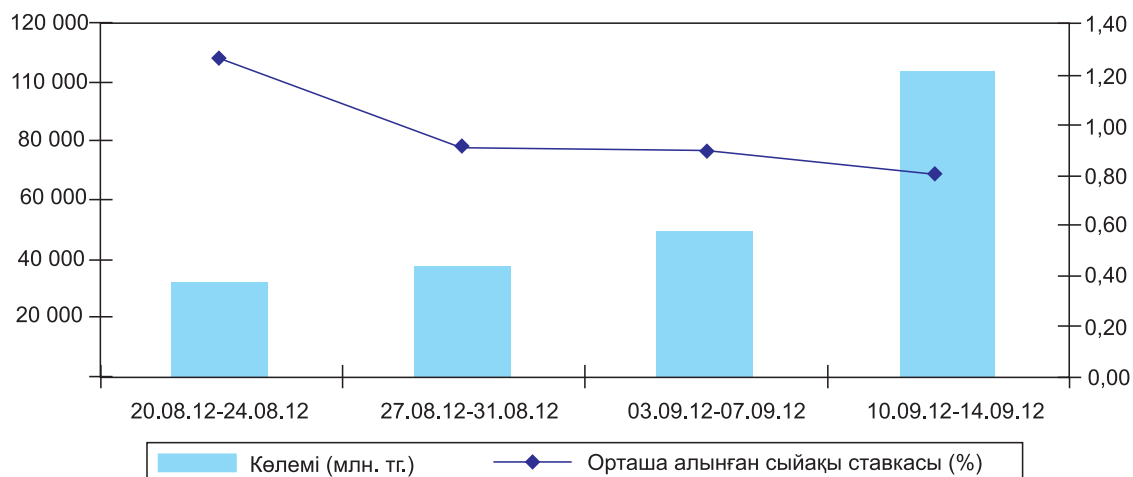
6. БАНКАРАЛЫҚ АҚША НАРЫҒЫ

Екінші деңгейдегі банктердің банкаралық қысқа мерзімді депозиттері бойынша мәліметтер

	Резидент банктер				Резидент емес банктер			
	1 айға дейін		1 айдан астам		1 айға дейін		1 айдан астам	
	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)
20.08.12-24.08.12								
KZT	31 700 000	1,27	200 000	1,00	350	15	3 500	1,25
USD	40 000	0,15	0	0,00	1 066 028	0,12	23 000	1,50
EURO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	630 000	5,01	0	0,00
27.08.12-31.08.12								
KZT	36 550 000	0,91	900 000	1,00	0	0	0	0,00
USD	8 000	0,05	0	0,00	432 822	0,18	0	0,00
EURO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	776 000	4,93	0	0,00
03.09.12-07.09.12								
KZT	48 900 000	0,90	900 000	1,00	0	0	0	0,00
USD	48 000	0,43	0	0,00	734 240	0,09	492 545	0,25
EURO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	996 000	4,14	0	0,00
10.09.12-14.09.12								
KZT	100 900 000	0,79	3 400 000	1,00	0	0	0	0,00
USD	20 000	0,20	0	0,00	1 396 551	0,08	2 155	1,04
EURO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	1 107 000	4,75	0	0,00

* - мың валюта бірлігі

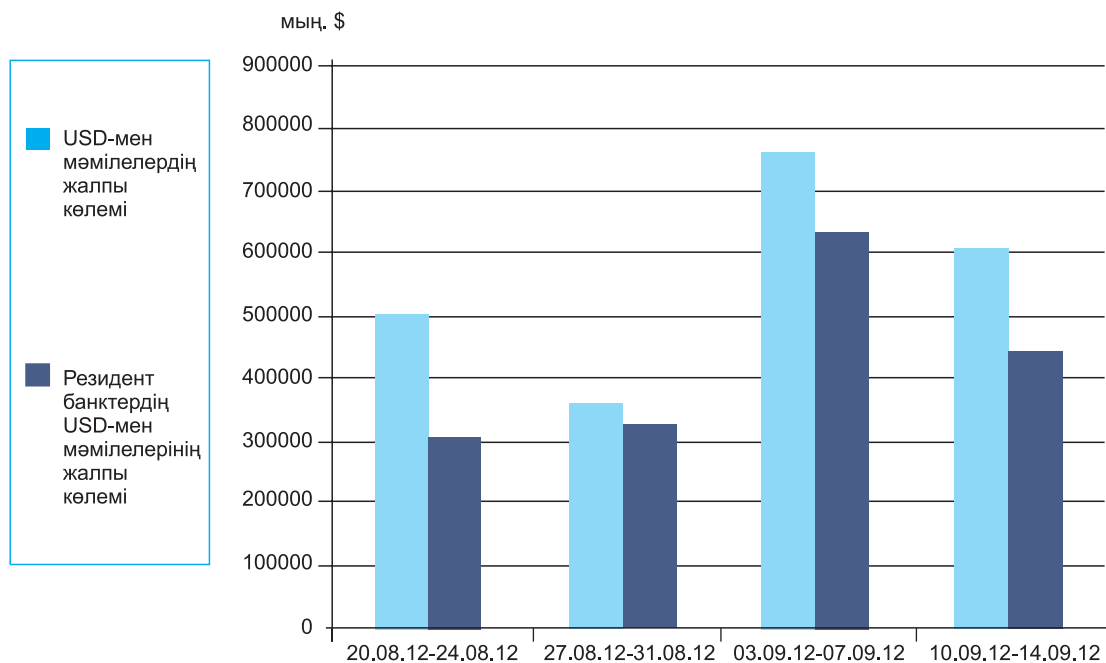
Банкаралық ақша нарығындағы теңгелік депозиттер және олар бойынша кірістілік деңгейі

Биржадан тыс банкаралық валюталық операциялар (сату)

Кезеңдер, валютаның түрлері	Мәмілелердің жалпы көлемі (мың валюта бірлігі)	оның ішінде резидент банктер		Орташа алынған мәміле бағамы, бір валюта үшін теңгемен	оның ішінде: резидент банктер
		(мың валюта бірлігі)	% *		
20.08.12-24.08.12					
USD	505 136	308 876	61,1	149,12	149,18
RUB	82 049	62 000	75,6	4,69	4,70
EUR	6 403	6 403	100,0	185,94	185,95
27.08.12-31.08.12					
USD	363 672	327 488	90,1	149,06	149,04
RUB	46 961	38 700	82,4	4,62	4,63
EUR	6 350	6 350	100,0	187,14	187,14
03.09.12-07.09.12					
USD	767 311	636 300	82,9	149,48	149,47
RUB	95 895	73 450	76,6	4,65	4,65
EUR	5 363	5 363	100,0	188,66	188,66
10.09.12-14.09.12					
USD	610 762	443 495	72,6	149,76	149,74
RUB	66 956	58 500	87,4	4,75	4,75
EUR	9 787	9 782	99,9	192,82	192,82

* резидент банктердің мәмілелерінің мәмілелердің жалпы көлеміне үлес салмағы

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.

2012 жылғы 26 наурыз

№134

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасында банктерді мәжбүрлеп тарату ережесін бекіту туралы» 2006 жылғы 25 ақпандағы №40 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы

«Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасында банктерді мәжбүрлеп тарату ережесін бекіту туралы» 2006 жылғы 25 ақпандағы №40 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде №4181 тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Қазақстан Республикасында банктерді мәжбүрлеп тарату ережесінде:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Қазақстан Республикасында банктерді мәжбүрлеп тарату ережесі (бұдан әрі – Ереже) банкті сот шешімі бойынша мәжбүрлеп тарату тәртібін айқындайды.»;

3 және 4-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Сот:

1) банктің банкрот болуына;

2) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді, бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік органының банк заңнамасында көзделген негіздемелер бойынша банк операцияларын жүргізуге банктің лицензиялардан айыруына;

3) уәкілетті мемлекеттік органдардың, заңды немесе жеке тұлғалардың заңнамалық актілерінде көзделген басқа да негіздемелер бойынша банк қызметін тоқтату туралы өтінішіне (шағымына) байланысты банкті мәжбүрлеп таратады.

4. Осы Ережені қолдану мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) банк кредиторы - таратылатын банкке оның азаматтық-құқықтық және басқа да міндеттемелерінен туындайтын мүлдіктік талаптары бар тұлға;

2) бастапқы баға - әрбір лот бойынша сауда-саттық басталатын және «Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы» 2000 жылғы 30 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бағалаушы анықтаған лот (мүлік) құнынан төмен емес болып белгіленетін баға;

3) бас офис - тарату комиссиясының төрағасы жедел-басқару және осы Ережеде көзделген өзге де функцияларды жүзеге асыратын офис;

4) ең төменгі баға - бұдан төмен бағамен лот сатылуы мүмкін емес баға;

5) кепілдік беру жөніндегі ұйым - екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын арнайы құрылған коммерциялық емес ұйым;

6) кредиторлар комитеті - кредиторлардың мүдделерін қамтамасыз ету және олардың қатысуымен шешімдер қабылдау мақсатында таратылатын банктің кредиторларынан құрылатын орган;

7) кредиторлар санаты - бір жақты сипаты бар талаптары бар және Банктер туралы заңның 74-2-бабымен көзделген белгілі бір кезектілік аясында қанағаттандырылатын кредиторлар тобы;

8) кредиторлар талаптарының тізілімі - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті (бұдан әрі – Комитет) бекіткен, кредиторлардың белгіленген мерзімде қойған және тарату комиссиясы таныған талаптарын, сондай-ақ мәжбүрлеп таратылатын банкке ұсынылған есеп айырысуға сәйкес ақша сомасы көлемінде өтемақ төлеу бойынша кепілдік беру жөніндегі ұйымның міндеттемелерді орындау жөніндегі болашақ талаптарын көрсететін құжат;

9) күтпеген шығыстар - мөлшері жүз айлық есептік көрсеткіштен аспауы тиіс кідіруге болмайтын қажеттілікке арналған тарату комиссиясының жоспарланбаған шығындары;

10) қатысушы банк - банкті мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заң күшіне ену сәтіне депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің қатысушысы болған таратылатын банк;

11) құндылықтар - Қазақстан Республикасының валюталық құндылықтары, банкноттары мен монеталары, бағалы қағаздар, қатаң есептегі бланктер және бағалы заттар;

12) лот - бірлікті сату үшін бөлінбейтін болып ажыратылған аукционға қойылған мүлік;

13) мерзімді баспасөз басылымы - тұрақты атауы, ағымдағы нөмірі бар және кемінде үш айда бір рет шығарылатын газет, журнал, альманах, бюллетень, олардың қосымшасы;

14) сату бағасы - сауда-саттық нәтижесінде белгіленген лоттың түпкілікті бағасы, ал мүлдікті сауда-саттықты өткізбей сатқан жағдайда – кредиторлар комитеті (кредиторлар комитеті болмаған жағдайда тарату комиссиясының төрағасы) белгілеген мүлдіктің түпкілікті бағасы;

15) сату объектісі - жеке (дербес) бірлік ретінде сауда-саттыққа қойылған таратылатын банктің мүлкі немесе бірнеше бірліктен бір лотқа шоғырланған өзге мүлік;

16) сатушы - таратылатын банктің тарату комиссиясы;

17) сатып алушы - сатушымен сатып алу-сату шартын жасаған сауда-саттық жеңімпазы;

18) сауда-саттық жеңімпазы - сауда-саттықтағы лотқа барынша жоғары баға ұсынған қатысушы;

19) сауда-саттықты ұйымдастырушы - таратылатын банктің тарату комиссиясы немесе тарату комиссиясымен сауда-саттық жүргізу жөніндегі қызмет көрсету туралы шарт жасаған және оның нәтижелеріне мүдделі емес заңды не жеке тұлға;

20) сауда-саттық қатысушысы - сауда-саттыққа қатысу туралы өтінішті сауда-саттық ұйымдастырушысы белгілеген тәртіппен берген және оның қатысушысы ретінде сауда-саттық ұйымдастырушысы тіркеген жеке немесе заңды тұлға;

21) сауда-саттықтың ағылшын әдісі - лоттың бастама бағасы лотқа ең жоғары баға ұсынған қатысушылардың біреуі қалған кезге дейін алдын ала мәлімделген қадаммен көтерілетін сауда-саттық әдісі;

22) сауда-саттықтың голланд әдісі - лоттың бастама бағасы қатысушылардың біреуі мәлімделген баға бойынша лот сатып алуға келіскен кезге дейін алдын ала мәлімделген қадаммен төмендейтін сауда-саттық әдісі;

23) тарату комиссиясы - банкті мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылданған жағдайда уәкілетті орган тағайындайтын (босататын), банк ісін аяқтау және оның кредиторларымен есеп айырысуды қамтамасыз ету мақсатында тарату рәсімі барысында банктің мүлкі мен істерін басқару жөніндегі өкілеттіктерді тарату комиссия төрағасының тікелей басшылығымен жүзеге асыратын орган;

24) тарату комиссиясының шығыстары - банкті мәжбүрлеп тарату процесінде тауарларды, жұмысты және қызмет көрсетуді тұтынуға байланысты шығындар (бұдан әрі - тарату шығыстары);

25) тарату, конкурстық масса - таратылатын банктің банк ісін аяқтауға және оның кредиторларымен есеп айырысуды қамтамасыз етуге арналған активтері;

26) тарату массасының мақсатсыз шығысы - уәкілетті органмен келісілген немесе кредиторлар комитеті бекіткен тарату шығыстары сметасында көзделмеген шығындарды жүзеге асыру;

27) тарату шығыстарының сметасы - кредиторлар комитеті немесе тарату комиссиясының төрағасы уәкілетті органмен келісе отырып бекітетін, тарату комиссиясының белгілі бір уақыт кезеңіне болжап отырған шығындарды көрсететін құжат;

28) тарату ісі - банк ісін аяқтау және оның кредиторларымен есеп айырысуды қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылатын банктің заңды тұлға ретіндегі қызметін тоқтату рәсімі;

29) таратылатын банк - сот шешімінің заң күшіне енуіне байланысты мәжбүрлеп тарату процесіндегі банк;

30) таратылатын банктің мүлкі - құнды бағасы бар және тарату, конкурстық массаға енген мүліктік игіліктер мен құқықтар жиынтығы;

31) уақытша әкімшілік (уақытша әкімшілік басқарушысы) - банк мүлкінің сақталуын қамтамасыз ету және банкті басқаруды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды орындау үшін банк операцияларын жүргізуге лицензияларды қайтарып алу туралы шешім қабылданған күннен бастап тарату комиссиясын уәкілетті орган тағайындағанға дейінгі кезеңге уәкілетті орган тағайындайтын орган (тұлға).»;

7, 8 және 9-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«7. Банкті мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заң күшіне енген күнінен бастап және банкті тарату ісі аяқталғанға дейін:

1) Банктер туралы заңның 48-1-бабының 1-тармағының екінші бөлігінің 1), 2), 4), 5), 6), 7), 8) тармақшаларында көзделген салдарлары туындайды;

2) банктің бұрын жұмыс істеп тұрған органдарының, оның ішінде мүлікке ие болу және міндеттемелерді өтеу жөніндегі өкілеттіктері, сондай-ақ олардың банкті басқару жөніндегі құқықтары тоқтатылады;

3) таратылатын банктің атынан немесе соның есебінен жүзеге асырылатын іс-әрекеттердің егер оларды банктің тарату комиссиясының төрағасы немесе төрағаның осы іс-әрекеттерді жасауға белгіленген тәртіппен сенімхат берген тұлғасы жасаған жағдайда, заң күші болады;

4) таратылатын банктің барлық борыштық міндеттемелерінің мерзімі аяқталған болып саналады;

5) таратылатын банктің кредиторлық берешегінің барлық түрлері бойынша тұрақсыздық айыбын және сыйақыны есептеу тоқтатылады;

6) кредиторлардың, салық қызметі органдарының талаптары бойынша, оның ішінде даусыз (акцепсіз) тәртіпте қанағаттандырылуы тиіс таратылатын банктің банк шоттарынан ақша өндіріп алуға, сондай-ақ таратылатын банктің мүлкін өндіріп алуға жол берілмейді;

7) таратылатын банктің лауазымды тұлғаларына олардың иелігіндегі акцияларды иеліктен шығаруға тыйым салынады;

8) таратылатын банктің қатысуымен сотта қаралатын мүліктік сипаттағы даулар тоқтатылады, егер олар бойынша қабылданған шешімдер заң күшіне енгізілмесе;

9) кепілдік беру жөніндегі ұйымның қатысушы банктің депозиторларына өтеуі тиіс ақша сомасы мөлшеріндегі талаптарды қоспағанда, банкке қатысты талаптар осы сәттен бастап банктің тарату комиссиясының атына ғана беріле алады және осы Ережемен және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаралады;

10) соттардың таратылатын банкке қойылатын мүліктік талаптарға қатысты атқару құжаттары тарату комиссиясына Банктер туралы заңда белгіленген кезектілік тәртібімен орындау үшін беріледі. Таратылатын банкке қатысты алдында қабылданған соттардың шешімдерін орындау тоқтатылады.

8. Банкті мәжбүрлеп таратуға байланысты барлық шығыстар осы банктің қаражаты есебінен ғана жұмсалады.

9. Тарату комиссиясын тағайындаған күннен бастап оған таратылатын банктің мүлкі мен істерін басқару жөніндегі өкілеттіктері ауысады.

Тарату комиссиясы бір айдан аспайтын мерзімде уақытша әкімшіліктен (уақытша басқарушыдан) қабылдау-өткізу актісі бойынша таратылатын банктің мүлкі мен құжаттарын қабылдайды.

Тарату комиссиясы банктің істерін, оның ішінде кредиторлары және акционерлерімен есеп айырысуды қамтамасыз ету жөніндегі істерін аяқтау үшін шаралар қолданады.»;

19-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«19. Тарату комиссиясы мынадай іс-шаралар өткізеді:

1) банктің тарату комиссиясы тағайындалған күннен бастап он жұмыс күні ішінде шағым-талаптар беру тәртібін, мерзімін және кредиторлар өз талаптарын беретін мекен-жайды міндетті түрде көрсете отырып, банкті мәжбүрлеп тарату туралы ақпаратты мемлекеттік және орыс тілдерінде орталық әділет органдарының ресми баспасөз басылымдарында жариялайды;

2) тарату комиссиясы тағайындалған күннен бастап бір жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне және (немесе) таратылатын банктің банк шоттары бар екінші деңгейдегі банктерге бірінші және екінші қолының (қолдарының) үлгілері мен мөр бедері бар құжаттарды ұсынады;

3) тарату комиссиясы тағайындалған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде мүлік пен олармен жасалатын мәмілелерді тіркеуді жүзеге асыратын органдарға, сондай-ақ «Қазақстан қор биржасы», «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі», «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» акционерлік қоғамдарына, мемлекеттік қатысуы бар кредиттік бюроға, кредиттік бюроға банкті мәжбүрлеп тарату туралы ақпарат береді және тарату комиссиясы жасамаған банк мүлігін иеліктен алу,

сондай-ақ кепіл ұстаушысы таратылатын банк болып табылатын мүліктен ауыртпалықты алу жөніндегі мәмілелерді тіркеуге тыйым салуды белгілейді;

4) заңды тұлғаларды тіркеуді жүзеге асыратын әділет органдарына және салық органдарына банкті мәжбүрлеп тарату туралы хабардар етеді;

5) тарату комиссиясына банкте тарату ісін жүргізу жөніндегі міндеттерін жүктеуді растайтын құжаттармен бірге банктің басшылығына қол қойдыра отырып, таныстырады;

6) қабылдау-өткізу туралы актілерді жасай отырып банктің басшылығынан не банктің уақытша әкімшілігінен (уақытша басқарушыдан) банктің мөртабаңдарын, мөрлерін, электронды ақпарат тасымалдаушыларды, бағдарламалық қамтамасыз етуді, бланкілерді және барлық басқа құжаттарды тез арада талап етеді;

7) қабылдау-өткізу активтері бойынша активтерді, оның ішінде банктің мүлкін қабылдайды;

8) банк кассасын тез арада түгендейді, ақша қалдығын осы Ереженің 55-тармағында көзделген кассадағы қолма-қол ақша қалдығының күн сайынғы лимитін қоспағанда, таратылатын банктің ағымдағы шотына есептейді;

9) банктің тарату комиссиясы тағайындалған күннен бастап он жұмыс күнінің ішінде банктің корреспонденттік шоттарын салыстырып тексереді, оларды жабады және таратылатын банктің теңгемен және қажетті жағдайда шетел валютасында ағымдағы шотын ашады;

10) соттың банкті мәжбүрлеп тарату және тарату комиссиясын тағайындау туралы қабылдаған шешім жөнінде хабарландыруды банктің клиенттеріне көрінетін жерге орналастырады;

11) Банктер туралы заңның 73-бабы 1-тармағының екінші бөлігінде көзделген іс-шараларды жүзеге асырады;

12) банктің активтерін анықтайды;

13) банк активтерін оның таратылу мақсаттарына сәйкес басқарады;

14) банктің атынан талап қояды және сотта сөз сөйлейді;

15) бағдарламалық қамтамасыз етудің және электронды ақпарат тасымалдаушылардың, сондай-ақ банктің басқа ақпаратының сақталуын қамтамасыз етеді;

16) толық материалдық жауап беретін адамдардың, оның ішінде бухгалтерлік есеп жүргізетін және банктің қаржылық және басқа есебін және олармен толық материалдық жауапкершілік туралы шарт жасауды өңдейтін электронды жүйесіне кіре алатын адамдардың шеңберін белгілейді;

17) заңнамамен белгіленген тәртіппен таратылатын банктің істері мен құжаттары қабылдағаннан кейін банк құжаттарын сақтауды ұйымдастыруға жауапты тұлғаны тағайындайды;

18) тарату комиссиясы құрылатын күнге есеп-бухгалтерлік ақпараттарын электрондық түрде басып шығарады. Осы ақпарат электрондық түрде жоқ болғанда, қағаз тасымалдағыштағы ақпарат негізге алынады;

19) кредиторлардың тізімін жасайды, қолда бар құжаттар бойынша олардың мекен-жайын анықтайды және талдау есебінің деректерімен салыстырып тексереді;

20) таратылатын банктің кредиторлары талаптарының заңдылығын анықтайды және оларды банктің бекітілген аралық тарату балансына және кредиторлардың тізіліміне сәйкес қанағаттандырады;

21) өз функциялары мен міндеттерін орындауды қамтамасыз ету үшін жұмысқа адамдарды еңбек, өтеулі қызмет көрсету шарттары бойынша қабылдайды;

22) банкті таратудың барлық кезеңдерінің ішінде банктің мүлкі мен құжаттарын сақтау жөнінде шаралар қабылдайды;

23) банкті тарату ісінің барысы туралы ақпаратты Қазақстан Республикасының барлық аумағында таралатын мерзімдік баспа басылымдарында мемлекеттік және орыс тілдерінде есепті жылдан кейінгі жылдың бірінші ақпанынан кешіктірмейтін мерзімде жылдың қорытындысы бойынша жариялайды;

24) уәкілетті органның талабы бойынша тарату өндірісіне қатысты мәліметтер береді;

25) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасында экспорттық-импорттық валюталық бақылауды жүзеге асыру және резиденттердің экспорт және импорт бойынша келісімшарттардың есептік нөмірлерін алу қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы №42 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7584 тіркелген) сәйкес іс-шараларды жүзеге асырады;

26) банкті тарату туралы есепті, тарату балансын жасайды және оларды уәкілетті органмен келісуге жібереді;

27) банкті тарату аяқталғаннан кейін құжаттарды сақтау үшін осы Ереженің 12-тарауында белгіленген тәртіппен мұрағатқа береді және бұл туралы уәкілетті органға хабарлайды;

28) осы Ережеге және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де өкілеттіктері мен міндеттері бар.»;

20-тармақ алып тасталсын;

21-1 және 22-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«21-1. Банк банктік операцияларды жүргізуге берілген лицензиясынан айырылғаннан кейін таратылатын банктің корреспонденттік шотына қателесіп аударылған ақшаның жіберушілерге қайтарылуы клиенттердің ақшасын қайтару банктің тарату комиссиясы «Ақша төлемі мен аударымы туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

22. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасындағы таратылатын банктердің аралық тарату балансының, басқа да есептерінің, тарату балансының нысандары және тарату комиссияларының оларды ұсыну мерзімдері мен тәртібі туралы нұсқаулықты бекіту жөнінде» 2001 жылғы 28 қазандағы №419 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1698 тіркелген) (бұдан әрі - №419 қаулы) белгіленген мерзімдерде мәжбүрлеп таратылатын банктің тарату комиссиясы жүргізілген жұмыс туралы есеп береді, ал қажет болған жағдайда уәкілетті органның талабы бойынша қосымша ақпарат береді.

Банктің филиалдарында және өкілдіктерінде өзінің қызметін жүзеге асыратын бөлімше тарату комиссиясының төрағасына жүргізілген жұмыс туралы есеп береді.»;

101-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«101. Аралық тарату балансын және оған қосымшаларды, оның ішінде кредиторлар талаптарының тізілімін тарату комиссиясы №419 қаулысымен белгіленген нысандар бойынша жасайды.»;

111-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«111. Кредиторлар комитетінің өкілеттігіне мыналар кіреді:

1) банкті тарату процессінде жасалған барлық құжаттармен танысу;

2) кредиторлардың құқықтары мен мүдделерінің бұзылғаны туралы шағымдарды қарауына қатысу;

3) уәкілетті органды және сотты банкті тарату процесінде кредиторлардың құқықтары мен мүдделерінің және Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзылғаны туралы, оның ішінде орындамағаны және (немесе) тарату комиссия мүшелерінің және (немесе) төрағаның өз міндеттемелерін тиісінше орындамағаны туралы хабардар ету;

4) тарату комиссиясының іс-әрекеттері жөнінде сотқа және уәкілетті органға шағымдану;

5) кредиторлар комитеті мүшелерінің қатарынан мүлікті сату аукциондарына және тарату комиссияның отырыстарын қоса алғанда, таратудың кез келген процедураларының іске асырылуына қатысуға құқығы бар кредиторлардың өкілдерін тағайындау;

6) тарату комиссиясынан таратылатын банктің қаржылық жағдайы туралы ақпарат алу;

7) таратылатын банктің өндіріп алуға мүмкін емес дебиторлық берешектің көлемін бекіту;

8) тарату комиссиясы ұсынған банктің тарату, конкурстық массасын іске асыру жоспарын бекіту;

9) банктің қаржылық жағдайын есепке ала отырып тарату комиссиясының төрағасына және (немесе) мүшелеріне, сондай-ақ тартылған қызметкерлерге қосымша төлемдерді қоса алғандағы тарату шығындары сметасын бекіту;

10) тарату комиссиясының банк балансынан мүлікті шығару актісін бекіту;

11) тарату комиссияның төрағасы қабылдаған таратылатын банктің мүлкін жалға беру туралы шешімді және тендерлік құжаттаманы келісу;

12) тарату комиссиясының төрағасы қабылдаған таратылатын банктің алдындағы берешегін өтеу үшін оның ішінде сот шешімін орындау шотына таратылатын банктің дебиторымен мүлікті беру туралы қабылдаған шешімді келісу;

13) тарату комиссиясының төрағасы қабылдаған таратылатын банктің жылжымайтын мүлігіне қатысты мәмілелер жасау туралы, сондай-ақ банкке келтірілген зиянды өтеу шотына атқару өндірісінің шеңберінде сот актілері бойынша банктің таратылатын комиссиясы қабылдаған шешімді келісу.»;

167-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«167. Уәкілетті орган:

1) мәжбүрлеп таратылатын банктің тарату комиссиясын тағайындайды және босатады;

2) банктің тарату комиссиясы ұсынған аралық тарату балансын және мәжбүрлеп таратылатын банк кредиторларының талаптар тізілімін бекітеді;

3) банктің тарату комиссиясы ұсынған кредиторлар комитетінің құрамы тізімін бекітеді;

4) кредиторлар комитетінің, жекелеген кредиторлардың немесе банк акционерлерінің хабарласуы бойынша, сондай-ақ өз бастамасы бойынша тарату комиссиясының қызметін тексереді;

5) тарату комиссиясы ұсынған мәжбүрлеп таратылатын банктің тарату туралы есепті және тарату балансын қарайды және келіседі;

6) банктің тарату комиссиясының қызметін бақылау бойынша осы Ережеде және басқа да нормативтік құқықтық актілерде көзделген өзге өкілеттіктері бар.»;

169-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«169. Тарату комиссиясы жазбаша ұйғарымды орындамаған жағдайда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шараларды қолданады, сондай-ақ банкті мәжбүрлеп тарату туралы шешімді қабылдаған сотқа не прокуратура органдарына кредиторлардың заңмен қорғалатын мүдделерін және бұзылған құқықтарын қорғау үшін хабарласады.»;

178-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«178. Сақтау мерзімдерін көрсете отырып, екінші деңгейдегі банктердің қызметі нәтижесінде пайда болатын құжаттардың тізбесі Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктерде сақталуға жататын құжаттардың тізбесін, оларды сақтау мерзімін белгілеу туралы» 2005 жылғы 27 тамыздағы №320 қаулысымен (бұдан әрі - №320 қаулы) (Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде №3841 тіркелген) белгіленеді.»;

181-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«181. Тиісінше ресімдеусіз және келісімсіз құжаттарды жою, сондай-ақ №320 қаулысымен белгіленген құжаттарды сақтау мерзімдерін бұзуға жол берілмейді.»;

мынадай мазмұндағы 188-1-тармақпен толықтырылсын:

«188-1. Банктің қызметін тоқтатуды тіркегеннен кейін тарату комиссиясы бес жұмыс күні ішінде уәкілетті органға банктің қызметін тоқтатуды тіркеу туралы бұйрықтың көшірмесін ұсынады.».

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2012 жылы 16 мамырда №7660 тіркелді

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.

2012 жылғы 26 наурыз

№135

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігін (уақытша басқарушысын) тағайындау және қызметінің ережесін бекіту туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы №6 қаулысына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасында банкротдің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және жинақтаушы зейнетақы қорларының уақытша әкімшіліктерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігін (уақытша басқарушысын) тағайындау және қызметінің ережесін бекіту туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы №6 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №4070 тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігін (уақытша басқарушысын) тағайындау және қызметінің ережесінде:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігін (уақытша басқарушысын) тағайындау және қызметінің ережесінде (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетінің (бұдан әрі – уәкілетті орган) банктік, сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін, сондай-ақ зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру құқығына берілген лицензиядан (бұдан әрі – лицензия) айыруға байланысты тағайындалған банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігін (уақытша басқарушысын) тағайындау тәртібі, уақытша әкімшіліктің жұмысын ұйымдастыру тәртібі және өкілеттіктері айқындалады.»;

1 және 2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Осы Ережеде пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) Орталық – Қазақстан Республикасының Үкіметі «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң) сәйкес функцияларды жүзеге асыруға өкілеттік берген заңды тұлға;

2) уақытша әкімшілік (уақытша басқарушы) – мүліктің сақталуын қамтамасыз ету және ұйымды басқаруды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру үшін уәкілетті орган тағайындайтын орган (бұдан әрі – уақытша әкімшілік);

3) уақытша әкімшіліктің басшысы – уәкілетті орган өз қызметкерлерінің қатарынан, не өзінің қызметкерлері болып табылмайтын тұлғалардың қатарынан тағайындайтын және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін тұлға;

4) уақытша әкімшіліктің мүшесі – уәкілетті орган өз қызметкерлерінің қатарынан, не өзінің қызметкерлері болып табылмайтын тұлғалардың қатарынан уақытша әкімшіліктің жұмысына қатысу үшін тағайындайтын тұлға.

2. Уақытша әкімшілік уәкілетті органның шешімімен тағайындалады.

Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, жинақтаушы зейнетақы қорының (бұдан әрі – ұйым) уақытша әкімшілігі қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган лицензиядан айыру туралы шешім қабылдаған күннен бастап және уәкілетті орган тарату комиссиясын тағайындағанға дейінгі кезеңге тағайындалады.»;

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Уақытша әкімшіліктің құрамына:

1) ұйымның қызметкерлері, оның ішінде ұйымның, оның филиалдарының және еншілес ұйымдарының басшылары, басқару органы мен атқару органына кіретін тұлғалар, сондай-ақ бас бухгалтер, ревизиялық комиссия басшысы (ревизор) және ішкі аудит қызметінің басшысы;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ұйыммен аффилиирленген тұлға;

3) осы Ереженің 6-тармағында көрсетілген тұлғаларды қоспағанда, ұйымның кредиторы болып табылатын тұлға;

4) ұйым алдында берешегі бар тұлға;

5) соңғы жыл ішінде қаржы саласында әкімшілік құқық бұзушылық жасаған тұлға;

6) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен лицензиядан айыру туралы шешім қабылдағанға дейін бір жылдан артық емес кезең ішінде қаржы ұйымында жұмыс істеген тұлға кірмейді.»;

7, 8, 9, 10-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«7. Лицензиядан айырылған және уақытша әкімшілік тағайындалған күннен бастап:

1) ұйым мынадай шығыстарға:

уақытша әкімшіліктің қызметін қамтамасыз етуге және ұйымға түсетін ақшаны есепке жазуға байланысты ұйымды ұстау;

жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды қамтамасыз ету, зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру, жинақталған зейнетақы қаражатын басқа жинақтаушы зейнетақы қорына (бұдан әрі – алушы Қор) немесе сақтандыру ұйымына аударым жасау;

банктің банк активтері мен жеке және (немесе) заңды тұлғалардың алдындағы міндеттемелерін бір мезгілде ішінара не толық көлемде басқа банкке (банктерге) беру операциясын жүргізу;

банктің қате төлем құжаттары бойынша келіп түскен ақшаны қайтару шығыстарына;

жинақтаушы зейнетақы қорының жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін алушы Қорға беруге байланысты, сондай-ақ аудит жүргізгенде – аудиторлық ұйымның қызметтерін төлеуге байланысты шығыстарына байланысты жағдайларды қоспағанда, қаржы қызметін жүзеге асыруды, оның ішінде қолданыстағы шоттар бойынша барлық операцияларды тоқтатады;

2) жинақтаушы зейнетақы қоры Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақы төлемдеріне құқығы бар салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражаты есебінен зейнетақы төлемдерін жүзеге асырады;

3) жинақтаушы зейнетақы қоры салымшылардың (алушылардың) зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасау өтініштерін қабылдауды тоқтатады;

4) ұйымның органдары мен құрылтайшылары (қатысушылары) ұйымның мүлкіне иелік етпейді, оның істерін басқару функцияларын орындаудан шеттетіледі және уақытша әкімшілікке бухгалтерлік және өзге де құжаттаманы, материалдық және өзге де құндылықтарды, ұйымның мөрлері мен мөртабандарын беруді қамтамасыз етеді;

5) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Банктер туралы заң), Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңда, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Сақтандыру туралы заң) көзделген салдар басталады.

8. Уақытша әкімшілік уәкілетті орган оны тағайындаған күні өз міндеттерін орындауға кіріседі. Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның ұйымды лицензиядан айыру және уақытша әкімшілікті тағайындау туралы шешімдерінің көшірмелерін уақытша әкімшілік ұйымның басшылығына қол қойдырып тапсырады.

Шешімдерді қол қойдырып тапсыру мүмкін болмаған жағдайда уақытша әкімшілік бұл туралы акті жасайды және уәкілетті органды хабардар етеді.

Уақытша әкімшілік басшысы уақытша әкімшіліктің жұмысына басшылық жасайды және үйлестіреді, мүлктің сақталуын қамтамасыз ету және қаржы ұйымын басқару өкілеттіктерін жүзеге асырады, уақытша әкімшілік мүшелерінің арасында міндеттерді бөледі.

9. Уақытша әкімшілік ұйым басшылығына уәкілетті органның уақытша әкімшілікті тағайындау туралы шешімін тапсырған күні мынадай іс-әрекеттер орындайды:

1) ұйым басшысынан өзіне барлық мөрлерді, мөртабандарды, клише мен пломбылау заттарын, ұйымды тіркеуге байланысты құжаттарды, ұйымға берілген лицензиялардың түпнұсқаларын, фирмалық бланкілерді, ақпаратты электрондық тасымалдағыштарды, бағдарламалық қамтамасыз етуді, ұйым меншік иесі болып табылатын құжаттамалық нысанда шығарылған басқа заңды тұлғалардың бағалы қағаздарын дереу тапсыруын талап етеді және оларды қабылдау-тапсыру актісі бойынша қабылдайды;

2) Банктер туралы заңның 48-1-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында, Сақтандыру туралы заңның 69-бабы 2-тармағының 6) тармақшасында, Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңның 45-2-бабы 4-тармағының 6) тармақшасында көзделген іс-шараларды жүзеге асырады;

3) ұйымның, оның филиалдары мен өкілдіктерінің кассасындағы барлық ақшалай және өзге де құндылықтарын тексеріп отырып, кассаға тексеру (ревизия) жүргізеді, қолма-қол ақшаны одан кейін банктің корреспонденттік шоттарына, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде және тиісінше банктерде ашылған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы мен жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы шоттарына есепке жазу үшін оның инкассациялануын ұйымдастырады;

4) ұйымның атынан бұрын берілген сенімхаттардың күшін жояды;

5) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның ұйымды лицензиядан айыру туралы шешімінің көшірмесін және уәкілетті органның уақытша әкімшілікті тағайындау туралы шешімінің көшірмесін ұйымның клиенттері танысу үшін қол жетімді орында орналастырады;

6) Уақытша әкімшілікті тағайындау күніне қолда бар электрондық түрдегі бухгалтерлік ақпаратты басып шығарады. Мұндай ақпарат электрондық түрде болмаған жағдайда көрсетілген күнге қолда бар қағаз тасымалдағыштағы ақпарат негізге алынады.

10. Уақытша әкімшілік мынадай іс-әрекеттер орындайды:

1) ұйымның активтерін, міндеттемелерін, құжаттарын түгендеуді жүргізеді, қабылдау-тапсыру актісі бойынша ұйымның мүлкі мен құжаттарын қабылдайды, олардың сақталуын қамтамасыз етеді;

2) ұйымды басқару функцияларын жүзеге асырады және ұйымның барлық құжаттарына қол қояды;

3) ұйымның атынан соттарға талап-арыздар, оның ішінде ұйым органдарының мүшелерін, бас бухгалтерді, егер олардың іс-әрекетімен (әрекетсіздігімен) ұйымға шығын келтірілген болса, жауапқа тарту туралы талап-арыздар береді;

4) Қазақстан Республикасының барлық аумағында таралатын екі мерзімді баспа басылымында қазақ тілінде және орыс тілінде хабарландыру жариялау жолымен қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның лицензиядан айыру туралы шешімін және уәкілетті органның уақытша әкімшілікті тағайындау туралы шешімінің көшірмесін ұйым акционерлерінің, кредиторлары мен дебиторларының назарына жеткізеді;

5) тағайындалған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде ұйым шоттарының болуын анықтайды және корреспонденттік, ағымдағы шоттардың (оның ішінде шетелдік банктердегі) және жинақтаушы зейнетақы қорының кастодиан-банкіндегі шоттардың қалдықтарын салыстырып тексеруді жүргізеді. Ұйымның бухгалтерлік есебінің деректері бойынша шоттардың қалдықтарын көрсетілген шоттар ашылған банктердің деректерімен салыстырып тексереді және салыстырып тексеру қорытындылары бойынша тиісті акті жасайды;

6) толық материалдық жауапкершілік атқаратын адамдар, оның ішінде бухгалтерлік есепті жүргізудің автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне және ұйымның қаржылық және өзге де есептілігін жасауға қол жетімділігі бар адамдар тобын анықтайды;

7) уақытша әкімшіліктен тарату комиссиясына ұйымның мүлкін, құжаттарын және іс қағаздарын қабылдау-өткізу аяқталғаннан кейін уәкілетті органға бекіту үшін уақытша әкімшіліктің орындалған жұмыс туралы есебін ұсынады;

8) уақытша әкімшіліктің қызметі кезеңінде қызметкерлермен еңбек қатынастарын жалғастыру қажеттілігі болмаған жағдайда олармен Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек шарттарын бұзады;

9) тағайындалған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде мүлкті және онымен жасалатын мәмілелерді тіркеуді жүзеге асыратын органдарға, сондай-ақ «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі», «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі», «Қазақстан қор биржасы» акционерлік қоғамдарына ұйымның лицензиясынан айырылғаны және уақытша әкімшіліктің тағайындалғаны туралы хабарлайды және уақытша әкімшілік жасамайтын ұйымның мүлкін иелігінен шығару мәмілелерін тіркеуге, сондай-ақ ұйым кепіл ұстаушысы болып табылатын мүлктен ауыртпалықты алуға тыйым салуды белгілейді;

10) ұйымның активтерін анықтайды;

11) өзінің функциялары мен міндеттерін орындауды қамтамасыз ету үшін ақысы төленетін қызмет көрсету шарттары бойынша адамдар тартады.»;

19-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«19-1. Болжанбаған шығыстар мөлшері банк үшін екі жүз айлық есептік көрсеткіштен және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, жинақтаушы зейнетақы қоры үшін жүз айлық есептік көрсеткіштен аспайтын, осы Ереженің 12-тармағының 1), 2), 3), 4), 5), 6), 6-1), 6-2), 6-3), 6-4) тармақшаларында көзделмеген уақытша өкімшіліктің кезек күттірмейтін мұқтаждарға жоспарланбаған шығындарын білдіреді.»;

21-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«21. Уәкілетті орган бақылау және қадағалау функцияларын жүзеге асыру мақсатында уақытша өкімшілікке жазбаша ұйғарымдар жібереді және уақытша өкімшіліктің қызметін тексереді. Уақытша өкімшіліктің есептілікті ұсынуының нысаны, мерзімдері және кезеңділігі Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №3581 тіркелген Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2005 жылғы 26 наурыздағы №98 қаулысымен бекітілген Банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша өкімшілігінің (уақытша басқарушының) есеп пен өзге ақпаратты беруіне қойылатын талаптар туралы нұсқаулықта белгіленеді.»;

23-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«23. Уақытша өкімшілік тарату комиссиясы тағайындалған күннен бастап өз өкілеттігінен босайды және Банктер туралы заңда, Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңда, Сақтандыру туралы заңда белгіленген мерзімдерде және тәртіпте құжаттар мен мүлікті (ұйымның бухгалтерлік және өзге де құжаттамасын, мөрлерін, мөртабандарын, материалдық құндылықтарын және өзге де мүлкін) тарату комиссиясының төрағасына табыстауды қамтамасыз етеді.»;

25, 26 және 27-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«25. Банктің уақытша өкімшілігі мынадай іс-әрекеттер орындайды:

1) банктің активтері мен міндеттемелерін, баланстан тыс активтері мен міндеттемелерін, қолдағы шарттар мен басқа да негізгі құжаттарды түгендейді, оның нәтижелері бойынша түгендеу тізімдемелерін жасайды;

2) банктің корреспонденттік шоттары бар банктерге және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне уәкілетті органның уақытша өкімшілікті тағайындау туралы шешімінің көшірмесін ұсынады;

3) тағайындалған күнінен бастап үш жұмыс күнінен кеш емес мерзімде банктің корреспонденттік шоттары бар банктерге және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 2 маусымдағы №266 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1199 тіркелген) (бұдан өрі – №266 қаулы) бекітілген Қазақстан Республикасының банктерінде клиенттердің банктік есепшоттарын ашу, жүргізу және жабу ережесінің талаптарына сәйкес ресімделген қол қою және мөр бедерінің үлгілері бар жаңа құжаттарды ұсынады;

4) тағайындалған күнінен бастап бес жұмыс күнінен кеш емес мерзімде екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымға қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның лицензиядан айыру туралы шешімін және уәкілетті органның уақытша өкімшілікті тағайындау туралы шешімін жібереді;

5) тағайындалған күнінен бастап отыз жұмыс күнінен кеш емес мерзімде екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымға кепілдік берілуі тиіс депозиттер туралы және екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйыммен келісілген нысандар бойынша оларға есептелген сыйақы сомасы туралы ақпаратты береді;

6) банкке келіп түсетін қолма-қол емес және қолма-қол ақшаның, оның ішінде заемшылар бұрын берілген кредиттер бойынша қайтарғанын, кредиттер бойынша сыйақы мен өзге де кірістерді, сондай-ақ тұрақсыздық айыптарын, өсімпұлдар мен айыппұлдарды, банктің аванстық төлемдерінің қайтарылуын, сондай-ақ банкке меншік құқығында тиесілі бағалы қағаздарды өтеуден болған қаражатты қоса алғанда, бұрын жасалған мәмілелерден болған (қолма-қол ақшасыз және қолма-қол ақшалы нысанда) кірістердің есепке жазылуын бақылайды;

7) «Мерзімінде төленбеген есеп айырысу құжаттары», «Банктің корреспонденттік шотында ақшаның болмауынан мерзімінде төленбеген клиенттердің есеп айырысу құжаттары» баланстан тыс шоттары бойынша картотекадан төлем құжаттарын қайтарады;

8) банк лицензиясынан айырылған күннен бастап он жұмыс күні ішінде банктің активтерін және жеке және (немесе) заңды тұлғалардың алдындағы міндеттемелерін Агенттік Басқармасының 2009 жылғы 5 тамыздағы №176 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №5770 тіркелген) бекітілген Банктік операцияларды жүргізуге берілген лицензиядан айырылған банктің активтерін және міндеттемелерін бір мезгілде басқа банкке (банктерге) беру операциясын жүргізу ережесінде белгіленген тәртіпте бөлігімен не толық көлемде бір мезгілде басқа банкке (банктерге) беру операциясын жүргізу туралы шешім қабылдайды.

26. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының уақытша өкімшілігі мынадай іс-әрекеттер орындайды:

1) активтер мен міндеттемелерді, жеке шоттарды, сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын, сақтандыру полистерін және басқа да негізгі құжаттарды түгендейді, оның нәтижелері бойынша түгендеу тізімдемелерін жасайды;

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының, полистерінің бланкілерін және сақтандыру агенттеріндегі қолма-қол ақша қалдығын алады. Қолма-қол ақша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының банк шотына тапсырылады;

3) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының банк шоттары бар банктерге уәкілетті органның уақытша өкімшілікті тағайындау туралы шешімінің көшірмесін ұсынады;

4) тағайындалған күнінен бастап үш жұмыс күнінен кеш емес мерзімде банк шоттарының ашылу орны бойынша банктерге №266 қаулының талаптарына сәйкес ресімделген қол қою және мөр бедерінің үлгілері бар жаңа құжаттарды ұсынады;

5) активтерді, оның ішінде сақтандыру резервтерінің қаражатын анықтайды;

6) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның лицензиядан айыру туралы шешімін және уәкілетті органның уақытша өкімшілікті тағайындау туралы шешімін сақтанушыларға (сақтандырылушыларға, пайда алушыларға) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға кепілдік беретін ұйымның назарына жеткізеді;

7) тағайындалған күнінен бастап отыз күнтізбелік күннен аспайтын мерзімде сақтанушыларға (сақтандырылушыларға,

пайда алушыларға) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға кепілдік беретін ұйымға мәжбүрлеп таратылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарының тізілімін ұсынады;

8) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына келіп түсетін барлық қолма-қол емес және қолма-қол ақшаның, оның ішінде орналастырылған сақтандыру резервтері мен кірістерінің қайтарылуын, оның ішінде сақтандыру сыйлықақылары мен өзге де кірістердің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының аванстық төлемдерінің, дебиторлық берешегінің, тұрақсыздық айыптарының, өсімпұлдар мен айыппұлдардың, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына меншік құқығында тиесілі бағалы қағаздарды өтеуден болған қаражаттың есепке жазылуын бақылайды;

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы лицензиясынан айырылған күннен бастап он жұмыс күні ішінде Сақтандыру туралы заңның 54-бабында көзделген тәртіппен уәкілетті органмен келісілуге тиіс сақтандыру портфельін табыстау туралы шешім қабылдайды.

27. Жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігі мынадай іс-әрекеттер орындайды:

1) Қазақстан Республикасының барлық аумағында таралатын екі мерзімді баспа басылымында мемлекеттік тілде және орыс тілінде хабарландыру жариялау жолымен зейнетақы жарналарын тарту және жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырылғаны туралы ақпаратты салымшылардың (алушылардың) назарына жеткізеді. Хабарландыруда қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның лицензиядан айыру туралы шешімді қабылдау күні, сондай-ақ жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бойынша зейнетақы активтерін және міндеттемелерді Алушы қорға беруді уақытша әкімшілік өзінің таңдауы бойынша жүзеге асыратыны туралы ақпарат қамтылады, таңдауы туралы ақпаратты уақытша әкімшілік Қазақстан Республикасының барлық аумағында таралатын екі мерзімді баспасөз басылымында мемлекеттік тілде және орыс тілінде жариялайды;

2) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның жинақтаушы зейнетақы қорын лицензиядан айыру туралы шешімінің көшірмесін және уәкілетті органның уақытша әкімшілікті тағайындау туралы шешімінің көшірмесін зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымға және банк шоттары бар банктерге, сондай-ақ кастодиан банкке ұсынады;

3) тағайындалған күнінен бастап бес жұмыс күнінен кеш емес мерзімде банктерге және кастодиан банкке №266 қаулының талаптарына сәйкес ресімделген қол қою және мөр бедерінің үлгілері бар жаңа құжаттарды ұсынады;

4) жинақтаушы зейнетақы қорына келіп түскен қолма-қол емес және қолма-қол ақшаның, оның ішінде зейнетақы жарналарының, дебиторлық берешектің, сондай-ақ тұрақсыздық айыптарының, өсімпұлдар мен айыппұлдардың есепке жазылуын, қаржы құралдарына орналастырылған зейнетақы активтерінің, басқа кірістердің, жинақтаушы зейнетақы қорының аванстық төлемдерін, меншік құқығындағы жинақтаушы зейнетақы қорына тиесілі бағалы қағаздарды өтеуден түскен қаражаттың қайтарылуын бақылайды;

5) жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті активтері мен міндеттемелерін түгендейді, сондай-ақ мыналарды көрсете отырып, зейнетақы активтерінің жай-күйі туралы мәліметтер қамтылатын уақытша әкімшіліктің, жинақтаушы зейнетақы қорының және Орталықтың арасында жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бойынша зейнетақы активтері мен міндеттемелерді қабылдау-тапсырудың үш жақты актісін жасайды:

жасалған және қолданылуы тоқтатылған зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттардың жалпы тізімі, сондай-ақ осы жинақтаушы зейнетақы қорында ашық жеке зейнетақы шоты бар, осы жинақтаушы зейнетақы қорымен жасалған зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт туралы мәліметтері жоқ салымшылар тізімі;

міндетті зейнетақы жарналары салымшыларының тізімі, ерікті зейнетақы жарналары салымшыларының тізімі, ерікті кәсіби зейнетақы жарналары салымшыларының тізімі, оларда мынадай ақпарат:

жеке зейнетақы шотының нөмірі;

салымшының (алушының) тегі, аты, бар болса – әкесінің аты;

салымшының (алушының) жынысы;

әлеуметтік жеке коды және салық төлеушінің тіркеу нөмірі немесе бар болса – жеке сәйкестендіру нөмірі;

зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттың нөмірі мен жасалған күні;

салымшының (алушының) жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі, оны берген мемлекеттік орган туралы мәліметтер, берілген күні;

салымшының (алушының) мекенжайы, тұрғылықты жері, сондай-ақ оның жеке зейнетақы шотына келіп түскен барлық түсімдердің сомасы туралы мәліметтер қамтылады;

жинақталған зейнетақы қаражаты осы тармақтың 15) тармақшасына сәйкес басқа жинақтаушы зейнетақы қорларына немесе сақтандыру ұйымдарына аударылуға тиіс жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының (алушыларының) тізімі;

инвестициялық портфельдің құрылымы, уақытша әкімшілікті тағайындау күніне шоттардағы инвестицияланбаған ақша қалдығы, ұлттық сәйкестендіру нөмірін, айналыста болу мерзімін, санын (данасын), сатып алу бағасын, бір бағалы қағаздың ағымдағы құнын, пайыздар мен дивиденттер бойынша есептелген кірісті, «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» акционерлік қоғамының есепке алу жүйесіндегі кастодиан банктің жеке шоты шеңберінде ашылған жинақтаушы зейнетақы қорының қосалқы шотындағы бағалы қағаздардың жалпы санын көрсете отырып, тапсырылатын бағалы қағаздар тізбесі;

зейнетақы активтері орналастырылған басқа қаржы құралдарының сомасы, саны, және тізбесі;

міндеттемелер сомасы, оның ішінде қате есепке жазылған сомалар, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымға, кастодиан банкке, жинақтаушы зейнетақы қорына комиссиялық сыйақылар сомалары, өзге міндеттемелер;

6) одан әрі зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды қамтамасыз етеді, сондай-ақ, қажет болған жағдайда зейнетақы активтерін инвестициялық басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымды таңдайды және жинақтаушы зейнетақы қорының уақытша әкімшілігі мүшелерінің қатарынан осы жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық шешімдерді қабылдауды жүзеге асыратын инвестициялық комитеттің құрамына кіретін қызметкерді айқындайды;

7) Алушы қорға жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін және міндеттемелерін қабылдау-тапсыру актісіне қол қойылған күнге дейін осы жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің шартты бірлігін есептеуді жалғастырады;

8) Алушы қорға жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін және міндеттемелерін қабылдау-тапсыру актісіне қол қойылған күнге дейін пруденциалдық нормативтерді және басқа да міндетті нормалар мен лимиттерді есептеуді жалғастырады;

9) қаржылық және өзге де есептілікті қалыптастырып, уәкілетті органға тапсырып отыруды жалғастырады;

10) қажет болған жағдайда жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық декларациясына өзгерістер мен толықтырулар енгізеді;

11) жинақтаушы зейнетақы қорында зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша міндеттемелер болса, оның зейнетақы активтері алдындағы міндеттемелерін төлеу үшін жинақтаушы зейнетақы қорының меншігі болып табылатын ақша есебінен берешек сомасын өтеу операцияларын жүзеге асырады;

12) зейнетақы активтерін Алушы қордың кастодиан банкіне (уақытша әкімшілік белгілеген мерзімде) беру рәсімі аяқталғаннан кейін жинақтаушы зейнетақы қорының кастодиан банкіндегі шотын жабады;

13) жинақтаушы зейнетақы қорының картотекасынан «Мерзімінде төленбеген есеп айырысу құжаттары» шоттары бойынша төлем құжаттарын төлеушілердің осы құжаттарды қайтарып алу туралы өкімдерінің негізінде қайтарады;

14) Қазақстан Республикасының барлық аумағында таралатын екі мерзімді баспа басылымында мемлекеттік тілде және орыс тілінде хабарландыру жариялау жолымен зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша зейнетақы активтерін және міндеттемелерін Алушы қорға беру туралы ақпаратты салымшылардың (алушылардың) назарына жеткізеді;

15) мыналар бойынша жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының (алушыларының) жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасайды:

жинақтаушы зейнетақы қорын зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырған күнге дейін Орталықтың жинақталған зейнетақы қаражатын басқа жинақтаушы зейнетақы қорларына аударым жасау туралы электронды хабарламалары алынған басқа жинақтаушы зейнетақы қорларымен жасалған зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша;

салымшылардың (алушылардың) жинақтаушы зейнетақы қорын зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырған күнге дейін қабылданған жинақталған зейнетақы қаражатын сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасасуына байланысты сақтандыру ұйымына аударым жасау туралы өтініштері бойынша;

салымшылардың (алушылардың) жинақтаушы зейнетақы қорын зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырған күнге дейін қабылданған ерікті және ерікті кәсіби зейнетақы жарналарын басқа жинақтаушы зейнетақы қорына аударым жасау туралы өтініштері бойынша;

16) осы тармақтың 15) тармақшасында көрсетілген зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар мен салымшылардың (алушылардың) өтініштері бойынша Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2008 жылғы 29 желтоқсандағы №240 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №5517 тіркелген) бекітілген Жинақтаушы зейнетақы қорларындағы жинақталған зейнетақы қаражаттарын аударым жасау ережесінде (бұдан әрі – Жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасау ережесі) белгіленген жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасау мерзімдерін бұзғаны үшін, сондай-ақ Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңның 31-бабының 5-тармағында белгіленген тәртіпте және мөлшерде зейнетақы төлемдерін уақтылы жүзеге асырмағаны үшін өсімпұл төлейді. Лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорында меншікті қаражат болмаған жағдайда өсімпұлды Алушы қор төлейді;

17) Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес зейнетақы төлемдеріне құқығы бар салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражаты есебінен зейнетақы төлемдерін жүзеге асырады.»;

29-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«29-1. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін және міндеттемелерін Алушы қорға беруді уақытша әкімшіліктің, Алушы қордың, бұрынғы және жаңа кастодиан банктер мен зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдардың арасында жасалатын зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша зейнетақы активтерін және міндеттемелерді беру туралы келісімнің (бұдан әрі – Келісім) және зейнетақы активтері мен міндеттемелерді қабылдау-тапсыру актісінің негізінде қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келісім бойынша уақытша әкімшілік жүзеге асырады.»;

29-3, 29-4 және 29-5-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«29-3. Уақытша әкімшілік ұсыныс жіберілген күннен бастап он күнтізбелік күннен кешіктірмей осы Ереженің 29-2-тармағында көзделген құжаттарды қоса бере отырып, өтініш берген жинақтаушы зейнетақы қорларының қатарынан және мынадай талаптарға сәйкес келетін Алушы қорды таңдайды:

1) өтініш беру күніне дейін соңғы бес жыл ішінде зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруы;

2) өтініш беру күнінде астанада, республикалық маңызы бар қалада және лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының филиалдары орналасқан облыстарда филиалдардың болуы. Филиалдары болмағанда – уақытша әкімшілік Алушы қорды таңдау туралы шешім қабылдаған күннен бастап алпыс күнтізбелік күн ішінде филиалдар ашу туралы жазбаша міндеттемені ұсыну;

3) өтініш беру күнінің алдындағы соңғы ай ішінде қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган белгілеген меншікті капиталдың жеткіліктілігі және зейнетақы активтерінің кірістілігі бойынша пруденциалдық нормативтерді бұзу фактілерінің болмауы;

4) жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері оның өтініш беру күнінде лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері мөлшерінен кем емес шамада болуы;

5) ірі қатысушы мәртебесін иеленуге қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның келісімі талап етілмейтін жағдайларды қоспағанда, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысы белгілеріне сәйкес келетін барлық тұлғалардың өтініш беру күніне дейін кем дегенде бір жыл бұрын берілген қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның ірі қатысушы мәртебесін иеленуге келісімінің болуы;

б) жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысы (заңды тұлға) өтініш беру күніне дейін соңғы бес жыл ішінде дефолтқа және (немесе) өзінің міндеттемелерін қайта құрылымдауға жол бермеген.

Осы тармақтың 3) тармақшасында белгіленген талап лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бойынша зейнетақы активтері мен міндеттемелерін қабылдау салдарынан

меншікті капиталдың жеткіліктілігі және зейнетақы активтерінің кірістілігі бойынша пруденциалдық нормативтерді бұзуға жол берген жинақтаушы зейнетақы қорына қолданылмайды.

Өтініш берген бірнеше жинақтаушы зейнетақы қоры осы Ереженің 29-3-тармағының талаптарына сәйкес келген жағдайда, уақытша әкімшілік осы Ереженің 29-2-тармағы үшінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген стресс-тестингтің ең жақсы нәтижелері бар жинақтаушы зейнетақы қорын таңдайды.

Ұсыныс жіберілген күннен бастап жеті күнтізбелік күн өткен соң өтініштер болмаған немесе өтініш берген жинақтаушы зейнетақы қоры осы Ереженің талаптарына сәйкес келмеген жағдайда уақытша әкімшілік лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бойынша зейнетақы активтерін және міндеттемелерін мемлекеттің, ұлттық әл-ауқат қорының және (немесе) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қатысуы бар жинақтаушы зейнетақы қорына беруді жүзеге асырады.

29-4. Уақытша әкімшіліктің лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттары бойынша зейнетақы активтері мен міндеттемелерін беру жүзеге асырылатын Алушы қорды таңдау туралы шешімі қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органға келісуге жіберіледі.

29-5. Уақытша әкімшіліктің Алушы қорды таңдау туралы шешімі қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органмен келіскеннен кейін уақытша әкімшіліктің, Алушы қордың, бұрынғы және жаңа кастодиан банктер мен зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдардың арасындағы зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру лицензиясынан айырылған жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін Алушы қорға беру рәсімі айқындалатын Келісімге қол қойылады.».

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.

2012 жылғы 28 сәуір

№173

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды алдын ала келісу қағидаларын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды алдын ала келісу қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулының қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2012 жылы 18 маусымда №7735 тіркелді*

Қазақстан Республикасының күші жойылды деп танылатын нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Сақтандыру және қайта сақтандыру ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі туралы ережені бекіту жөнінде» 2000 жылғы 24 мамырдағы №243 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1180 тіркелген).

2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Сақтандыру және қайта сақтандыру ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу және олардың ерікті түрде қайта құрылуына және таратылуына рұқсат беру тәртібі туралы ережені бекіту жөнінде» 2000 жылғы 24 мамырдағы №243 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» 2003 жылғы 21 сәуірдегі №129 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №2314 тіркелген).

3. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қаржы рыногын және қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер енгізу туралы» 2004 жылғы 25 қазандағы №304 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №3236 тіркелген) 1-тармағының 3) тармақшасы.

4. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінде құжаттарды ұсыну мәселелері бойынша кейбір нормативтік құқықтық кесімдерге толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» 2007 жылғы 30 наурыздағы №76 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінде құжаттарды ұсыну мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне енгізілетін толықтырулар мен өзгерістер тізбесінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №4670 тіркелген) 1-тармағы.

5. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сәйкестендіру нөмірлері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2010 жылғы 29 наурыздағы №50 қаулысымен бекітілген сәйкестендіру нөмірлері мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне енгізілетін толықтырулар мен өзгерістер тізбесінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №6219 тіркелген, 2010 жылғы 26 тамызда Қазақстан Республикасы орталық атқарушы және өзге де орталық мемлекеттік органдарының актілер жинағының №14, 2010 жылғы 3 қарашада «Егемен Қазақстан» газетінің №№456 (26299) жарияланған) 1-тармағы.

6. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2010 жылғы 15 шілдедегі №111 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар тізбесінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №6393 тіркелген, 2010 жылғы 3 қарашада «Егемен Қазақстан» газетінің №№456 (26299) жарияланған) 1-тармағы.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды алдын ала келісу қағидалары

Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының құрылтай құжаттарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды алдын ала келісу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - Заң) сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының (бұдан әрі – сақтандыру ұйымдары) құрылтай құжаттарына енгізілетін өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды алдын ала келісу тәртібін айқындайды.

1. Сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар мемлекеттік тіркелгенге (қайта тіркелгенге) не әділет органдарына хабарланғанға дейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау комитетімен (бұдан әрі – уәкілетті орган) келісуге жатады.

2. Құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім алу үшін сақтандыру ұйымы уәкілетті органға мынадай құжаттарды ұсынады:

1) еркін нысанда жасалған өтініш;

2) сақтандыру ұйымы уәкілетті органының сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу туралы шешімі (Жарғыға немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес);

3) сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына енгізілген, бұрынғы құрылтай құжаттарына қосымша түрінде немесе жаңа редакциядағы құрылтай құжаттары түрінде ресімделген өзгерістер және (немесе) толықтырулардың нотариат куәландырылған төрт данасы (мемлекеттік және орыс тілінде). Құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулардың титулдық парақтарында немесе жаңа редакциядағы құрылтай құжаттарында жоғарғы сол жақ бұрышында мынадай тұжырым болуы тиіс: «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетімен келісілді. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетінің Төрағасы (Төрағасының орынбасары) _____ 20 ____ жылғы _____».

3. Құрылтай құжаттарына енгізілген, тазартулар не қосып жазулар, сызып тасталған сөздер және өзге келісілмеген түзетулер бар өзгерістер және (немесе) толықтырулар қарау үшін қабылданбайды.

4. Сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім алу үшін ұсынылған құжаттарды уәкілетті орган Қағидаларда көзделген құжаттардың толық пакеті ұсынылған күннен бастап күнтізбелік жиырма бес күн ішінде қарайды.

Уәкілетті орган сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім алу үшін ұсынылған құжаттарды қарау нәтижелері бойынша сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім береді не сақтандыру ұйымына құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім беруден бас тарту туралы, бас тарту себептерінің дәлелді себептерін көрсете отырып жазбаша хабарлайды.

5. Уәкілетті орган сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім берген жағдайда, құрылтай құжаттарына өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың титулдық парақтарына уәкілетті органның Төрағасы (Төрағасының орынбасары) қол қояды және уәкілетті органның мөрімен бекітіледі.

6. Сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың бір данасы сақтандыру ұйымының ісіне тігіледі және уәкілетті органда сақталады. Қалған даналары оларды мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) не әділет органдарына хабарлау үшін өтініш берушіге қайтарылады.

7. Сақтандыру ұйымының құрылтай құжаттарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге келісім беруден бас тартудың негіздері мыналар болып табылады:

1) ұсынылған құжаттардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмеуі;

2) Қағидалардың 2-тармағында көзделген барлық құжатты ұсынбау.

8. Заңның 31-бабы 2-тармағының екінші бөлігіне сәйкес құрылтай құжаттарына қайта тіркеу талап етілетін енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар әділет органдарында мемлекеттік тіркелгеннен кейін сақтандыру ұйымы қайта тіркеу күнінен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде құрылтай құжаттарына өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың нотариат куәландырылған, тіркеген әділет органының белгісі және мөрі қойылған көшірмесін уәкілетті органға ұсынады.

9. Заңның 31-бабы 2-тармағының үшінші бөлігіне сәйкес құрылтай құжаттарына қайта тіркеу талап етілмейтін өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген жағдайда, сақтандыру ұйымы сақтандыру ұйымының хатын әділет органының қабылдағаны туралы белгісі қойылған күннен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде сақтандыру ұйымының көрсетілген хатының көшірмесін, құрылтай құжаттарына өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың нотариат куәландырылған көшірмесін уәкілетті органға ұсынуға міндетті.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2012 жылғы 28 сәуір

№175

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесін бекіту және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің, жинақтаушы зейнетақы қорының және (немесе) зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесін бекіту туралы 2008 жылғы 28 қарашадағы №200 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» 2011 жылғы 28 ақпандағы №23 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ**:

1. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесін бекіту және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің, жинақтаушы зейнетақы қорының және (немесе) зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесін бекіту туралы 2008 жылғы 28 қарашадағы №200 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» 2011 жылғы 28 ақпандағы №23 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №6886 тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесінде:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін қолдану ережесі «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Банктер туралы Заң) сәйкес әзірленді және ертерек ден қою шараларын қолдану тәртібін және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау әдістемесін белгілейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті (бұдан әрі – уәкілетті орган) екінші деңгейдегі банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтаған кезде екінші деңгейдегі банкке ертерек ден қою шараларын қолданады.»;

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Осы Ереженің 1-тармағында көзделген банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау мынадай әдістеме бойынша жүзеге асырылады:

1) қатарынан алты айдың ішінде меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәнінен 0,02-ге (қоса алғанда) асатын деңгейге дейін немесе одан төменге екі және одан да көп рет төмендеуі;

2) бастапқы мәндері Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,02-ге (қоса алғанда) асатын деңгейден төмен болған кезде меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің төмендеуі;

3) меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің (K2) меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің (K2) ең төменгі мәнінен 0,025-ке (қоса алғанда) асатын деңгейден төмен болуы.

Меншікті капитал жеткіліктілігінің коэффициенті (K2) Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2005 жылғы 30 қыркүйектегі №358 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктер үшін пруденциалдық нормативтер есеп айырысуларының нормативтік мәні мен әдістемесі туралы нұсқаулықтың 13-тармағының 2) тармақшасына сәйкес есептеледі.

Осы тармақшаның талаптары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүйе құраушы деп айқындаған банктерге қолданылады;

4) есепті кезеңнің соңына қарай таза жіктелген заемдардың меншікті капиталдың сексен пайызынан астам болуы талабымен және ол бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде қарастырылатын кезеңде абсолютті мәнінде жіктелген заемдардың, өсу мөлшерінің провизиялардың өсу мөлшерінен асуы талабымен қатарынан алты айдың ішінде таза жіктелген заемдардың меншікті капиталға арақатынасының өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\begin{array}{cccccccc} \text{ТЖЗ(6)} & \text{ТЖЗ(5)} & \text{ТЖЗ(4)} & \text{ТЖЗ(3)} & \text{ТЖЗ(2)} & \text{ТЖЗ(1)} & \text{ТЖЗ(0)} & \\ \hline & & & & & & & \\ \text{МК(6)} & \text{МК(5)} & \text{МК(4)} & \text{МК(3)} & \text{МК(2)} & \text{МК(1)} & \text{МК(0)} & \end{array}$$

мынадай талаппен:

$$\text{ТЖЗ(6)} > 80\% \text{МК(6)} \text{ және } (\text{ЖЗБ(6)} - \text{ЖЗБ(0)}) > (\text{Пр(6)} - \text{Пр(0)}),$$

мұнда:

ТЖЗ(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай таза жіктелген заемдар;

МК(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай меншікті капитал;

ЖЗБ(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жіктелген заемдар;

Пр(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жіктелген заемдар бойынша құрылған провизиялардың мөлшері.

Жіктелген заемдар есебіне Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2006 жылғы 25 желтоқсандағы №296 (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №4580 тіркелген) қаулысымен бекітілген Активтерді, шартты міндеттемелерді жіктеу және оларға қарсы провизиялар (резервтер) құру ережесіне (бұдан әрі – Жіктеу ережесі) сәйкес 2, 3, 4 және 5-санатты күмәнді және үмітсіздер ретінде жіктелген заемдар кіргізіледі.

Таза жіктелген заемдар ретінде Жіктеу ережесіне сәйкес олар бойынша құрылған провизияларды шегергендегі жіктелген заемдар түсініледі;

5) қатарынан алты айдың ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке тұлғаларға жиынтық заемдардағы олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке тұлғаларға жіктелген заемдар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\begin{array}{cccccccc} \text{ЖЖЗ(6)} & \text{ЖЖЗ(5)} & \text{ЖЖЗ(4)} & \text{ЖЖЗ(3)} & \text{ЖЖЗ(2)} & \text{ЖЖЗ(1)} & \text{ЖЖЗ(0)} & \\ \hline & & & & & & & \\ \text{ЖЖиынЗ(6)} & \text{ЖЖиынЗ(5)} & \text{ЖЖиынЗ(4)} & \text{ЖЖиынЗ(3)} & \text{ЖЖиынЗ(2)} & \text{ЖЖиынЗ(1)} & \text{ЖЖиынЗ(0)} & \end{array}$$

мұнда:

ЖЖЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке тұлғаларға жіктелген заемдар;

ЖЖиынЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке тұлғаларға жиынтық заемдар.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЖЖЗ(6)} - \text{ЖЖЗ(0)}}{\text{ЖЖиынЗ(6)} - \text{ЖЖиынЗ(0)}} > 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

6) қатарынан алты айдың ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде заңды тұлғаларға жиынтық заемдардағы олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде заңды тұлғаларға жіктелген заемдар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\begin{array}{cccccccc} \text{ЗЖЗ(6)} & \text{ЗЖЗ(5)} & \text{ЗЖЗ(4)} & \text{ЗЖЗ(3)} & \text{ЗЖЗ(2)} & \text{ЗЖЗ(1)} & \text{ЗЖЗ(0)} & \\ \hline & & & & & & & \\ \text{ЗЖиынЗ(6)} & \text{ЗЖиынЗ(5)} & \text{ЗЖиынЗ(4)} & \text{ЗЖиынЗ(3)} & \text{ЗЖиынЗ(2)} & \text{ЗЖиынЗ(1)} & \text{ЗЖиынЗ(0)} & \end{array}$$

мұнда:

ЗЖЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде заңды тұлғаларға жіктелген заемдар;

ЗЖиынЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде заңды тұлғаларға жиынтық заемдар.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЗЖЗ(6)} - \text{ЗЖЗ(0)}}{\text{ЗЖиынЗ(6)} - \text{ЗЖиынЗ(0)}} > 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

7) қатарынан алты айдың ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдардағы (банктерге берілген заемдарды қоспағанда) кредиттеудің негізгі бағыты (бағыттары) (саласы (салалары)) бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жіктелген заемдар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{НЖЗ(6)}{ЖЗ(6)} > \frac{НЖЗ(5)}{ЖЗ(5)} > \frac{НЖЗ(4)}{ЖЗ(4)} > \frac{НЖЗ(3)}{ЖЗ(3)} > \frac{НЖЗ(2)}{ЖЗ(2)} > \frac{НЖЗ(1)}{ЖЗ(1)} > \frac{НЖЗ(0)}{ЖЗ(0)} > 20\%$$

болған кезде,

мұнда:

НЖЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай кредиттеудің негізгі бағыты (бағыттары) (саласы (салалары)) бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жіктелген заемдар;

ЖЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдары (банктерге берілген заемдарды қоспағанда).

Олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке тұлғаларға заемдар, не қалыптастырылған провизияларды ескермегенде шағын және орта бизнесті кредиттеу, олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдардағы (банктерге берілген заемдарды қоспағанда) үлесі қарастырылатын кезеңнің соңына қарай жиырма пайыздан көп болатын, олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде бір саланың заңды тұлғаларына заемдар кредиттеудің негізгі бағыты болып табылады.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі осу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{НЖЗ(6)}{ЖЗ(6)} - \frac{НЖЗ(0)}{ЖЗ(0)} > 5 \text{ пайыздық тармақ;}$$

8) қатарынан алты айдың ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдардағы (банктерге берілген заемдарды қоспағанда) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген заемдардың және ипотекалық тұрғын үй заемдары үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{З(6)}{ЖЗ(6)} > \frac{З(5)}{ЖЗ(5)} > \frac{З(4)}{ЖЗ(4)} > \frac{З(3)}{ЖЗ(3)} > \frac{З(2)}{ЖЗ(2)} > \frac{З(1)}{ЖЗ(1)} > \frac{З(0)}{ЖЗ(0)} > 20\% \text{ болған кезде,}$$

мұнда:

З(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген заемдар;

ЖЗ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдар (банктерге берілген заемдарды қоспағанда).

Осы көрсеткіш есебіне олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық заемдардағы (банктерге берілген заемдарды қоспағанда) үлесі қарастырылатын кезеңнің соңына қарай жиырма пайыздан көп болатын, олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген заемдар және ипотекалық тұрғын үй заемдары кіргізіледі.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{З(6)}{ЖЗ(6)} - \frac{З(0)}{ЖЗ(0)} > 5 \text{ пайыздық тармақ;}$$

9) қатарынан алты айдың ішінде негізгі борыш және (немесе) пайыздық сыйақы бойынша жеке тұлғалар үшін заемдар бойынша алпыстан астам күнтізбелік күнге және (немесе) заңды тұлғалар үшін отыздан астам күнтізбелік күнге мерзімі өткен берешегі бар заемдардың бес және одан көп пайызға өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ЖМЗ 60(6) - ЖМЗ 60(0)}{ЖМЗ 60(0)} \text{ және } \frac{ЗМЗ 30(6) - ЗМЗ 30(0)}{ЗМЗ 30(0)} > 5\% \text{ және (немесе) } > 5\%$$

мұнда:

ЖМЗ 60 – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде негізгі борыш және (немесе) пайыздық сыйақы бойынша кредиттер бойынша алпыстан астам күнтізбелік күнге мерзімі өткен берешегі бар жеке тұлғалардың заемдары;

ЗМЗ 30 – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде негізгі борыш және (немесе) пайыздық сыйақы бойынша кредиттер бойынша алпыстан астам күнтізбелік күнге мерзімі өткен берешегі бар заңды тұлғалардың заемдары;

10) қатарынан алты айдың ішінде ол бойынша қалыптастырылған

провизияларды ескермегенде банктің несие портфеліндегі негізгі борыш және пайыздық сыйақы бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде мерзімі тоқсаннан астам күнтізбелік күнге өткен заемдардың өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

M390(6) M390(5) M390(4) M390(3) M390(2) M390(1) M390(0)

----- > ----- > ----- > ----- > ----- > -----

НП(6) НП(5) НП(4) НП(3) НП(2) НП(1) НП(0)

мұнда:

M390(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде негізгі борыш және пайыздық сыйақы бойынша мерзімі тоқсаннан астам күнге өткен заемдар;

НП(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде несие портфелі.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

M390(6) M390(0)

----- - ----- > 5 пайыздық тармақ;

НП(6) НП(0)

11) қатарынан алты айдың ішінде ол бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жиынтық дебиторлық берешектегі ол бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жіктелген дебиторлық берешек үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

ЖДБ(6) ЖДБ(5) ЖДБ(4) ЖДБ(3) ЖДБ(2) ЖДБ(1) ЖДБ(0)

----- > ----- > ----- > ----- > ----- > -----

ДБ(6) ДБ(5) ДБ(4) ДБ(3) ДБ(2) ДБ(1) ДБ(0)

мұнда:

ЖДБ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жіктелген дебиторлық берешек;

ДБ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды ескермегенде жиынтық дебиторлық берешек.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

ЖДБ(6) ЖДБ(0)

----- - ----- > 5 пайыздық тармақ;

ДБ(6) ДБ(0)

Жіктелген дебиторлық берешек есебіне Жіктеу ережесіне сәйкес 2, 3, 4 және 5-санатты күмәнді және үмітсіздер ретінде жіктелген дебиторлық берешек кіргізіледі;

12) қатарынан алты айдың ішінде кіріс келтіретін активтердің жиынтық активтердегі үлесінің азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

КА(6) КА(5) КА(4) КА(3) КА(2) КА(1) КА(0)

----- > ----- > ----- > ----- > ----- > -----

А(6) А(5) А(4) А(3) А(2) А(1) А(0)

мұнда:

КА(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай кіріс келтіретін активтер;

А(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жиынтық активтер.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

КА(6) КА(0)

----- - ----- > 5 пайыздық тармақ;

А(6) А(0)

13) қарастырылатын кезеңнің басында жеке және заңды тұлғалар салымдарының қатынасы банк міндеттемелерінен елу пайыз болу талабымен соңғы алты айдың ішінде басқа банктердің салымдарын және арнайы мақсаттағы еншілес ұйымдардың (бұдан әрі – SPV) салымдарын ескермегендегі банк міндеттемелері сомасындағы жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдардың жиырма және одан астам пайыздық тармаққа төмендеуі мынадай формула бойынша есептеледі:

С(6) С(0)

----- - ----- < - 20 пайыздық тармақ С0 > 50% М1 болған кезде,

М(6) М(0)

мұнда:

C(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай басқа банктердің салымдарын және SPV салымдарын ескермегендегі жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдар (оның ішінде ағымдағы шоттар);

M(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жиынтық міндеттемелер;

14) соңғы алты айдың ішінде активтер рентабельділігі коэффициентінің бір және одан астам пайыздық тармаққа азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$ROA(6) - ROA(1) \leq - 1$ пайыздық тармақ.

Активтер рентабельділігі коэффициенті жылдық мәндегі бөлінбеген таза кірістің (орны толтырылмаған шығынның) активтердің орташа шамасына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ROA = \frac{\text{жыл БТК (ОТШ)}(n)}{\text{Аорт}(n)} * K_T,$$

мұнда:

БТК (ОТШ)(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңде алынған, бөлінбеген таза кіріс (орны толтырылмаған шығын);

Аорт(n) – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

K_T – мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$K_T = \frac{12}{A}, \text{ мұнда}$$

A - тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.

Активтердің орташа шамасы тиісті жылдың өткен айларындағы активтер мөлшері сомасының тиісті жылдың өткен айларының санына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Аорт}(n) = \frac{A(1) + A(2) + \dots + A(n)}{n},$$

мұнда:

Аорт(n) – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

A(1, 2...n) – белгілі бір айдың соңына қарай активтердің мөлшері;

n – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны;

15) соңғы алты айдың ішінде таза пайыздық маржаның бір және одан астам пайыздық тармаққа азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$ТПМ\%(6) - ТПМ\%(1) \leq - 1$ пайыздық тармақ.

Таза пайыздық маржа жылдық мәндегі банктің таза пайыздық кірісінің (сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды шегергенде, сыйақы алуға байланысты кірістер) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескергендегі активтердің орташа шамасына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ТПМ\%(n) = \frac{TK(n)}{\text{Аорт}(n)} * K_T,$$

мұнда:

ТПМ%(n) – таза пайыздық маржа;

TK(n) – мынадай формула бойынша есептелетін таза кіріс:

$$TK(n) = K_c\%(n) - Ш_c\%(n),$$

мұнда:

K_c(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

Ш_c(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

Аорт(n) – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

K_T – мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$K_T = \frac{12}{A}, \text{ мұнда}$$

А – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны

$$K_K = \frac{12}{M}, \text{ где } M$$

Сыйақы алуға байланысты кірістерге мыналар кіреді:

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде орналастырылған шоттар мен салымдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

басқа банктерде орналастырылған шоттар мен салымдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

бағалы қағаздармен жасалатын «Кері РЕПО» операциялары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

банктің клиенттерге талаптары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

табыс немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

капиталға және реттелген борышқа инвестициялар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

«заемдар және дебиторлық берешек» санатындағы өзге борыштық құралдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер.

Сыйақы алуға байланысты емес кірістерге мыналар кіреді:

диллинг операциялары бойынша кірістер;

комиссиялық кірістер;

туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша кірістер;

өзге кірістер;

16) соңғы алты айдың ішінде спрэдтың бір және одан астам пайыздық тармаққа төмендеуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Спрэд}_{(6)} - \text{Спрэд}_{(1)} \leq -1 \text{ пайыздық тармақ.}$$

Банктің спрэды жылдық мәндегі сыйақы алуға байланысты кірістердің кіріс келтіретін орташа активтерге қатынасының және жылдық мәндегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстардың шығыстарға әкеп соқтыратын орташа міндеттемелерге қатынасының арасындағы айырма ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Спрэд}(n) = \frac{Kc\%(n)}{kA(\text{орт})(n)} * \tau K - \frac{Шс\%(n)}{қM(\text{орт})(n)} Kт,$$

мұнда:

$Kc\%(n)$ – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

$Шс\%(n)$ – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

$Kт$ – мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$Kт = \frac{12}{A}, \text{ мұнда}$$

$$K_K = \frac{12}{M}, \text{ где } M \text{ A – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.}$$

$kA(\text{орт})(n)$ – мынадай формула бойынша есептелетін, белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі кіріс келтіретін активтердің орташа шамасы:

$$kA(\text{орт}) = \frac{KA(1) + KA(2) + \dots + KA(n)}{n},$$

мұнда:

$KA(1,2,\dots,n)$ – белгілі бір айдың соңына қарай кіріс келтіретін активтер;

n – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны;

$ШMорт(n)$ – мынадай формула бойынша есептелетін, белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелердің орташа шамасы:

$$ШMорт(n) = \frac{ШM(1) + ШM(2) + \dots + ШM(n)}{n},$$

мұнда:

$ШM(1,2,\dots,n)$ – белгілі бір айдың соңына қарай шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелер;

n – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.

Кіріс келтіретін активтерге (KA) мыналар кіреді:

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі салымдар;

корреспонденттік шоттар;

басқа банктерде орналастырылған салымдар;

банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген заемдар;
табыс немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздар;
сату үшін қолда бар бағалы қағаздар;
өтеуге дейін ұстап қалынатын бағалы қағаздар;
бағалы қағаздармен жасалатын «Кері РЕПО» операциялары;
заңды тұлғаларға берілген заемдар;
жеке тұлғаларға берілген заемдар;
капиталға инвестициялар;
реттелген борыш;
«заемдар және дебиторлық берешек» санатындағы өзге борыштық құралдар.
Шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелерге (ШМ) мыналар кіреді:
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алдындағы міндеттемелер;
банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың алдындағы міндеттемелер;
шетелдік орталық банктерден алынған заемдар;
халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған заемдар;
Қазақстан Республикасының Үкіметінен және Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан алынған заемдар;
жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдар;
клиенттердің міндеттемелерін қамтамасыз ету (қардарлық, қарымжы) ретінде қабылданған ақша;
айналысқа шығарылған бағалы қағаздар;
бағалы қағаздармен жасалатын «Кері РЕПО» операциялары;
реттелген борыш.
Шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелер бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарға мыналар кіреді:
корреспонденттік шоттар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алдындағы міндеттемелер бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
Қазақстан Республикасы Үкіметінің және Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының алдындағы міндеттемелер бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
басқа банктердің салымдары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған заемдар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
басқа банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған заемдар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
басқа банктермен жасалатын операциялар бойынша сыйақы төлеуге байланысты басқа шығыстар;
клиенттердің талаптары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
бағалы қағаздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
бағалы қағаздармен жасалатын «Кері РЕПО» операциялары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
реттелген борыш бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;
17) соңғы алты айдың ішінде операциялық шығыстардың сыйақы алуға байланысты кірістердің және сыйақы алуға байланысты емес кірістердің сомасына қатынасының бес және одан астам пайыздық тармаққа өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ОПШ}(6)}{\text{Кс}\%(6) + \text{Ксбе}\%(6)} - \frac{\text{ОШ}(1)}{\text{Кс}\%(1) + \text{Ксбе}\%(1)} > 5 \text{ пайыздық тармақ,}$$

мұнда:

ОПШ(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі операциялық шығыстар;
Кс%(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

Ксбе%(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты емес кірістер;

Операциялық шығыстарға (ОПШ) мыналар кіреді:

еңбекке ақы төлеу және міндетті аударымдар бойынша шығыстар;
жалпы шаруашылық шығыстар («Қазақстан депозиттерге кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамына міндетті күнтізбелік, қосымша және төтенше жарналарды аударым жасау шығыстарын қоспағанда);
табыс салығынан басқа, салықтар, алымдар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер;
амортизациялық аударымдар;
негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтерді өтеусіз беру шығыстары;
тауарлық-материалдық корды сату шығыстары;
өзге де инвестицияларды сату шығыстары;
тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл);
жалдау шығыстары.

Сыйақы алуға байланысты емес кірістерге мыналар кіреді:

диллинг операциялары бойынша кірістер;
комиссиялық кірістер;
туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша кірістер;
өзге кірістер;

18) қатарынан алты айдың ішінде екі және одан көп рет өтімділік коэффициенттерінің уәкілетті орган белгілеген өтімділік

коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,1-ге асатын деңгейге дейін немесе одан төменге екі және одан да көп есе төмендеуі;

19) бастапқы мәндері уәкілетті орган белгілеген өтімділік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,1-ге асатын деңгейден төмен болған кезде өтімділік коэффициенттерінің төмендеуі.

Осы тармақтың 4), 5) және 6) тармақшаларында белгіленген көрсеткіштерді есептеу кезінде жиынтық, сондай-ақ жіктелген заемдардың есебіне бірыңғай кредиттер портфелі кіргізілмейді.

Есепті күні аяқталатын кезең қарастырылатын кезең болып табылады.

Осы Ереженің 2-тармағының 7) және 8) тармақшаларының талаптары «Қазақстанның Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамына қолданылмайды.»;

мынадай мазмұндағы 4-1 және 4-2-тармақтармен толықтырылсын:

«4-1. Осы Ереженің 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген фактор анықталған жағдайда және іс-шаралар жоспары мақұлданады кезде уәкілетті орган банкке және (немесе) оның акционерлеріне төменде берілген кестеге сәйкес есептеуді тоқтату және (немесе) дивидендтер төлеу бойынша талап қою арқылы ертерек ден қою шарасын қолданады:

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің асу деңгейі:	Бөлінбеген таза кірісті пайдалануға қойылған ең төменгі шектеу (пайызбен)
0-ден 0,00625-ке дейін	100
0,00626-дан 0,0125-ке дейін	80
0,0126-дан 0,01875-ке дейін	60
0,01876-дан 0,025-ке дейін (қоса алғанда)	40
0,025-тен аса	0

Тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтерді төмендету, сондай-ақ қатарынан алты ай ішінде:

банктің жарғылық капиталын;

бөлінбеген таза кірісті;

бөлінбеген таза кіріс есебінен қалыптастырылған резервтерді ұлғайту арқылы меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің асу деңгейіне қол жеткізген жағдайда іс-шаралар жоспары мақұлданады.

4-2. Жүйе құраушы болып айқындалған банк жыл сайын есепті жылдың 1 қаңтарына дейінгі мерзімде уәкілетті органға осы Ереженің 1-тармағының 1) – 4), 7), 11), 12), 15) және 16) тармақшаларында көрсетілген көрсеткіштердің өзгеру болжамын ұсынады. Көрсеткіштердің өзгеру болжамы қаржы жылы аяқталғанға дейін жасалады.

Көрсеткіштердің өзгеру болжамы негіздеме бере отырып, жылына бір реттен артық емес рет қайта қаралуы мүмкін.

Уәкілетті орган көрсеткіштердің болжам мәндерінің ағымдағы мәндерге сәйкестігін тексереді.

Көрсеткіштердің өзгеру болжамында банктің қаржылық жай-күйінің нашарлауына ықпал ететін факторлар анықталған жағдайда уәкілетті орган осы Ереженің 4-тармағында көзделген іс-шараларды жүзеге асырады.».

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

